

१६

क्लाउस हराउँछ

ख्रीष्टमसको दिन बितेको थियो; दानिएल आफ्नो रातो गाला आफ्नो पाखुरामा राख्दै मस्त सुतिरहेको थियो। दानिएकको बुवा पारि गोठमा हुनुहुन्थ्यो भने अनिता चुल्होको एक पट्टि र हजुरआमाचाहिँ चुल्होको अर्को पट्टि बसिरहेका थिए। हजुरआमाले आफ्ना नातिनातिनीहरूको लागि ऊनका सेता मोजाहरू बुनिरहनुभएको थियो, र अनिताले चाहिँ काम गर्दा लगाउने बाहिरी भोटो तुनिरहेकी थिइन्, तर वास्तवमा तिनको भोटो त भुइँमा सुत खसेको थियो, अनि तिनी त्यक्तिकै आफ्ना हातहरूमा टाउको अड्याएर आफ्नो अधिलितर आँखा तन्काएर एकोहोरो हेरिरहेकी थिइन्। ‘अनिता!’ आफ्नो बुन्ने कामदेखि आँखा नउठाईक्नै हजुरआमाले अचानक सोध्नुभयो; ‘तिम्रो लागि ख्रीष्टमस रमाइलो भयो त?’ ‘हजुर, बज्यै!’ अनिताले निकै खल्लो लागेर जवाफ दिइन्; किनभने तिनलाई शिष्ट भएर त्यही नै भन्नुपर्छ जस्तो लाग्यो; त्यसपछि अचानक तिनले थपिन्: ‘बज्यै, प्रभु येशूले हाम्रो हृदयको ढोकामा ढकढकाउनुहुन्छ भनेको अर्थ के होला?’

‘यसो भनेको ....,’ आफ्नो बुन्ने काम एकातिर राखेर हजुरआमाले अनितालाई पूरा ध्यान दिएर भन्नुभयो, ‘प्रभु येशूले अनेक कुकर्म र दुष्ट विचारहरूले भरिएको तिम्रो जीवन देखुहुन्छ। उहाँ यस

संसारमा आउनुभयो, र क्रूसमा तिम्रो सट्टामा यी सब खराब काम र दुष्ट विचारहरूको सजाय भोगेर उहाँ मर्नुभयो। त्यसपछि प्रभु येशू फेरि जिउँदो हुनुभयो; उहाँ तिम्रो जीवनमा आउन र तिमीभित्र जिउन चाहनुहुन्छ। उहाँ यी सारा खराब विचारहरू तिम्रो मनदेखि निकालेर तिनको सट्टामा उहाँका प्रेममय, असल विचारहरू तिमीभित्र हाल्ल चाहनुहुन्छ। यो त्यस मानिसले गरेजस्तै हो, जसले यसो भन्दै फोहोर, अन्धकार र धूलोमैलोले भरिएको एउटा घरको ढोकामा ढकढकाइरहेको छ: ‘तिमीले मलाई भित्र आउन दिन्छौ भने म त्यो धूलोमैलो र अन्धकार हटाउनेछु र यस घरलाई सुन्दर र सफा बनाइदिनेछु।’ तर यो कुरा याद राख: प्रभु येशूले भित्र पस्न कहिल्यै बल गर्नुहुन्न। उहाँ तिम्रो हृदयभित्र आउनको निम्ति आग्रह गर्नुहुन्छ, त्यति मात्र। ढकढकाउनु भनेको त्यही नै हो। तब तिमीले भन्नुपर्छ: ज्यू, प्रभु येशू, मलाई तपाईंको खाँचो छ; तपाईं भित्र आउनुहोस् र मधित्र वास गर्नुहोस्।’ हृदयको ढोका खोल्नु भनेको यही हो।’

अनिताका आँखा हजुरआमामा एकटक लगाइएका थिए। लामो मौनता छाएको थियो। त्यसपछि आफ्नो मुढा नजिक साँदेर र उहाँको घुँडामाथि अडेसिँदै अनिताले यसो भन्दै प्रश्न गरिन्: ‘तर बज्यै, म कसैलाई घृणा गर्दू भने मैले प्रभु येशूलाई भित्र आउने अनुरोध गर्न सकिदनँ, होइन र?’ ‘कसैलाई तिमी घृणा गछ्यो भने,’ हजुरआमाले जवाफमा भन्नुभयो; ‘यस कुराले के देखाइदिन्छ भने प्रभु येशूलाई पुकारेर भित्र आउनुहोस् भन्न तिमीलाई झन् बढी खाँचो रहेछ। कोठा जति अँध्यारो छ, त्यति नै बढी त्यहाँ उज्यालोको खाँचो हुन्छ।’ ‘तर मैले लुसियान्लाई घृणा गर्ने बानी छोड्न सकिदनँ,’ भावुक हुँदै आफ्ना लामा चुल्ठीहरूमा औँला सलबलाउँदै अनिताले मलिन स्वरमा भनिन्। ‘होइन, होइन,’ हजुरआमाले भन्नुभयो; ‘तिमी एकदम ठीक भन्दैछ्यौ। कसैले पनि आफ्ना दुष्ट विचारहरू मनमा उट्टन्देखि रोक्न सक्दैन; अनि रोक्न खोज्नुमा त्यति फाइदा देखिँदैन। तर अनिता, विचार गर नः बिहान जब तिमी तल भान्सा-कोठामा आउँछ्यौ, र यो कोठा यसका इयालका पर्दाहरू बन्द भएकोले अँध्यारो भएको भेट्टाउँछौ, तब के तिमीले आफ्नै मनमा यसो भन्छ्यौ: मैले पहिले यस अन्धकारलाई

धपाएर निकालैपर्छ, त्यसपछि मात्रै म इयालका पर्दा खोल्न सक्छु र घामको उज्यालो भित्र छिर्न दिनेछु? के तिमी अन्धकार हटाउनुमा आफ्नो समय बरबाद गछ्यौं?

‘अवश्य म यसो गर्दिनँ,’ अनिताले भनिन्।

‘त्यसो भए तिमीले त्यो अन्धकार कसरी हटाउँछ्यौ त?’

‘म त इयालका पर्दा घस्याङ्ग तानेर खोल्छु; अनि उज्यालो भित्र आइहाल्छ।’

‘तब अँध्यारोलाई के भयो नि?’

‘त्यो मलाई थाहा छैन; यति मात्र म जान्दछु: जब उज्यालो आउँछ, तब अँध्यारो त्यतिमै जाइहाल्छ।’

‘जब तिमीले प्रभु येशूलाई आफ्नो हृदयभित्र आउने विन्ती गछ्यौं, तब तिम्रो मनमा ठीक यस्तै नै हुन्छ,’ हजुरआमाले भन्नुभयो; ‘प्रभु येशू प्रेम हुनुहुन्छ; अनि जब उहाँको प्रेम तिम्रो मनभित्र आउँछ, तब घृणा गर्न, स्वार्थी र निर्दयी भावना हटेर गइहाल्छन्; जसरी तिमीले घामको उज्यालो भित्र छिर्न दिनेबित्तिकै अन्धकारले कोठा छोडिहाल्छ। तर प्रभुको सहायताबिना यस्ता पापी भावनाहरू मनदेखि हटाउन खोज्नु र कोठाबाट अन्धकार धपाउन खोज्नु एउटै हुन्छ। यसो गर्न खोज्नेले आफ्नो समय खेर फालेको मात्रै हो।’

अनिता केही बोलिनन्। तिनी केही बेरसम्म भित्तामा टोलाइरहिन्; त्यसपछि खुइय्य गर्दै तिनले आफ्नो काम गर्दा लगाउने भोटो उठाइन् र चुपचापसित त्यसलाई तुनिरहिन्। एकछिनपछि तिनी उठिन्, र केही नभनीकन हजुरआमालाई म्वाइँ खाई बिदा भइन्, र आफ्नो ओछ्यानतिर लागिन्। तर तिनी धैरै बेरसम्म निदाउन सकिनन्। तिनी ओलिट्टै-पल्लिट्टै र विचार गर्दै पलङ्गमै पल्टिरहिन्। ‘निश्चय नै,’ तिनले मनमनमा भनिन्; ‘मैले प्रभु येशूलाई भित्र बोलाएँ भने मैले लुसियानसँग मिलैपर्छ, र त्यसो हुन म चाहैंदिनँ। अनि मेरो ख्यालमा, मैले कसरी उसको कुँदेको घोड़ा फुटाइदिएँ, त्यो मैले उसलाई भत्रैपर्छ, र त्यो म कहिल्यै, अहँ, कहिल्यै गर्न सकिदिनँ। त्यसो भए मैले यो ढकढकाइ बिसिदिने कोशिश गर्नुपर्ला; र पनि म अति दुःखी छु।’ तिनलाई यो कुरा थाहा थिएन: जसले प्रभु येशूलाई ढकढकाइरहनुभएको

सुन्छ, र उहाँलाई भित्र आउन दिँदैन, उसैले खुशीआनन्द पनि बाहिरै थुनिराखेको हुन्छ। तिनको विचारमा, यी सब कुराहरू बिर्सिदिएर तिनी अँके तरिकाले खुशी हुन सक्नेथिन्। यसैकारण तिनले आफ्नो तातो तकिया ओल्टाइन्, र मस्त गरी ननिदाएसम्म खर्कतिर दौडिरहेका बाख्खाहरू गिन्ती गर्दैरहिन्।

तर निद्रामा तिनले एउटा अँध्यारो घरको सपना देखिन्, जसका इयालहरूबाट कुनै बत्तीको किरण देखा परेन, जसको ढोका बन्द भएको थियो र ताल्चा मारिएको थियो। कोही व्यक्ति राति हिउँले ढाकेको चउरबाट त्यहाँ आइपुगे; तिनले बाटैभरि उनका पदचिन्ह देख्न सकिन्। यी पाहुनाले बिस्तारै र धैर्यसाथ त्यस घरको ढोकामा ढकढक गरे, तर ढोका खोल्न कोही पनि आएन। उनले अँध्यारोमा छेस्किनी छामे, तर त्यहाँ छेस्किनी थिएन। उनले ढकढकाइरहे, ढकढकाइरहे, अनि ढकढकाइरहे। अनिता नबिउँझेसम्म उनले ढकढकाइरहे, तर त्यस बेलासम्म न कसैले जवाफ दिएको थियो, न त्यस घरका इयालहरूबाट कुनै बत्तीको उज्ज्यालो देखा परेको थियो। ‘शायद त्यहाँ कोही थिएन होला,’ अर्धनिद्रामा भई अनिताले आफ्नो मनमनमा विचार गरिन्। तर त्यहाँ कोही थियो भन्ने कुरा तिनलाई राप्रोसँगै थाहा थियो; तर त्यसले ढोका खोल्न नचाहेको मात्र।

आफ्नो लुगा लगाउँदा र तल खाजा खान जाँदा त्यो सपनाको खल्लोपना तिनीसँगै अलिङ्गरह्यो। भान्सामा पुग्दा तिनले सब कुरा गोलमाल भइरहेको भेट्टाइन्; किनभने क्लाउस हराएको थियो र त्यसलाई नभेट्टाएसम्म दानिएल आफ्नो खाजा खान मान्दैनथियो। ‘उसले त मलाई बिहानै जहिले पनि उठाउँछ,’ दानिएलले तातिँदै भन्यो; ‘ऊ मकहाँ आएर घुरघुर गर्दै; तर आज बिहानै त ऊ छैदैथिएन। हिजो बेलुकी म सुल जानुभन्दा अधि ऊ बाहिर गएको थियो, र अहिलेसम्म ऊ फर्केर आएकै छैन।’ दानिएल साहै बेखुशी थियो, र सबैजनाले उसलाई सान्त्वना दिन खोजे। दानिएलको बुवाले गोठहरूहुँदा क्लाउसलाई खोज्न जानुभयो भने हजुरआमाले भान्साभरि खोजखाज गर्नुभयो। अनि दानिएलले चाहिँ क्लाउस हुन सक्ने र हुन नसक्ने सब ठाउँहरूमा, एउटै पनि नछोड़ि खोजतलास गर्थ्यो। अनिता माथि तलामा गइन्, र सुले

कोठाहरूमा खोजिन्, तर सब व्यर्थ थियो । क्लाउसलाई कहीं भेट्टाउन सकिएन । दानिएलको बुवाले अन्तिम पटक क्लाउसलाई देखुभएको थियो, जसले त्यस बेला आफ्नो पुच्छर ठाडो पार्दै बिस्तारै गोठतिर नरम हिउँमा होसियार गर्दै आफ्नो बाटो खोजिरहेको थियो । त्यसपछि कसैले यसलाई देखेको थिएन ।

यो एउटा दुःखलागदो दिन थियो । दानिएल खाना खाने बेलामा पनि साँच्चैकै खिन्न थियो र सुँक-सुँकको बीचमा उसले के बताइदियो भने – ‘ऊ केही पनि खान सक्दैनथ्यो; किनभने क्लाउस भोकाएको थियो । उसका आँसु सुरुवामा तप्प-तप्प चुहियो, र उसलाई सान्त्वना दिन कसैको सीप लागेन । तैपनि न उसको बुवा, न हजुरआमा नै आतिनुभएको देखिनुहुन्थ्यो । ‘क्लाउस फर्केर आइहाल्छ नि, दानि !’ बुवाले शान्त स्वरमा भन्नुभयो; ‘ऊ आज एक दिन लुकिरहेको छ ।’ दिनभरि नै घाम लागेन । घाम पनि लुकिरहेको थियो । फुस्ता बादलहरू तल-तलसम्म डाँडाहरूलाई धुम्म ढाकिरहेका थिए र फेरि नयाँ हिउँ पर्न थाल्यो । राति त्यो हिउँ दुङ्गाजस्तै साहो हुन जानेथियो, र भोलिपल्ट त त्यसमाथि हिँड्न खतरनाक हुनेथियो । बुवाले टोपी लगाउनुभयो र ठूलो चिप्लेटी-गाडा, त्यसमाथि रुखका मुढाहरू घरसम्म तान्दै ल्याउन भनी निकाल्नुभयो । हजुरआमा चुल्होनेर अडेस लाउने कुर्सीमा आराम गर्न जानुभयो, अनि दानिएलचाहिँ अनिताकहाँ आएर तिनमा अडेसिँद तिनको अनुहारतिर हेर्ख्यो । ‘अनिता,’ उसले मायालागदो स्वरमा भन्यो; ‘म सुल जान्छु ।’ ‘किन, दानि ?’ दङ्ग परेकी अनिताले सोधिन्; ‘अब त सुले बेला भएकै छैन नि; भखैरै मात्र साँझ पर्दैछ; अनि तिमीले खाना खाएका पनि छैनौ ।’ ‘होइन, म सुल जान चाहन्छु, अनिता !’ दानिएलले जिद्दी गर्ख्यो; ‘तिमी बुझ न, मोरो प्रार्थना गर्नै समय अहिले नै भएको म चाहन्छु ।’ अनिता खित हाँसिन् । ‘प्रार्थना गर्न तिमीले पलङ्गमा जानुपर्दैन नि, दानि !’ तिनले जवाफ दिइन; ‘तिमीले सजिलैसँग आफ्ना कुराहरू अहिले नै प्रार्थनामा भन्न सक्छौ; त्यसपछि आफ्नो खाना खाएर तिमी अरू बेलामा जस्तै सुल जान सक्छौ ।’ तर दानिएलले आफ्नो टाउको हल्लायो । ‘अहँ,’ उसले भन्यो; ‘मेरो सुले लुगा लगाईकैनै सधैं गरेझैं म प्रार्थना गर्न चाहन्छु । लौ न, मलाई सुताइदेउ, अनिता !’

‘लौ बाबा, ठिकै छ,’ उसको स्विटरका टाँक खोल्दै अनिताले जवाफ दिइन्; ‘तर बुझ न, दानि; प्रार्थना गर्दा तिम्रो सुन्ने लुगा लगाएको वा नलगाएको वास्तवमा कुनै फरक पर्दैन।’ त्यसपछि तिनले उसलाई म्वाइँ खाइन्; किनभने उसको सानो अनुहार एकदम चिन्तित भएको देखिन्थ्यो; ऊ अति निराश थियो। जब उसको सेतो सुन्ने कमिजका टाँक बन्द भए, तब उसले भुइँमा घुँडा टेक्यो, र आफ्ना हात खुम्च्यायो र क्लाउसको लागि प्रार्थना गर्थ्यो। ‘प्यारो परमेश्वर बुवा,’ उसले प्रार्थना गर्थ्यो; ‘क्लाउसलाई आशिष दिनुहोस्। उसलाई खोजेर छिटै उसलाई मकहाँ फर्काएर ल्याइदिनुहोस्। उसलाई कठाडिग्रन अथवा भोको हुन नदिनुहोस्; उसलाई आतिनुदेखि बचाउनुहोस्। कृपया उसलाई आज रात घरतिर बाटो देखाइदिनुहोस्, प्यारो परमेश्वर बुवा, आमेन।’ ‘के आज तिमी अरू कसैको निमि प्रार्थना गर्दैनौ?’ अलिक झास्केको आवाजमा अनिताले सोधिन्। ‘अहं,’ आफ्ना घुँडा टेकेको अवस्थाबाट जुरुक उठ्दै दानिएलले जवाफ दियो; ‘अहं, आज-रात होइन; आज राति क्लाउसमाथि बाहेक परमेश्वरले अरू कसैमाथि ध्यान दिनुभएको म चाहन्नै।’ तब यसो भन्दा आफै निर्दियी भएको थियो कि लागेर उसले थप्पो: ‘अरू मानिसहरूको लागि तिमीले पछि प्रार्थना गरिहाल्छौ, नि।’ क्लाउसको हेरविचार परमेश्वरको हातमा सुम्पेपछि मनमा शान्ति लिएर दानिएल पलङ्गमा उक्ल्यो र आफ्नो गाला आफ्नो हातमा अड्यायो। तर उसले आफ्ना आँखा फेरि खोलेर निदाउन लागदा सोध्यो: ‘अनिता?’

‘हजुर!’ अनिताले जवाफ फर्काइन्।

‘जब ऊ आउँछ, तब तिमीले मलाई अवश्य उठाउनू है; कि तिमी मलाई उठाउँदैनौ त?’

‘जब को आउँछ?’

‘क्लाउस, नि।’ अनि त्यति भनेपछि दानिएल निदायो।

अनिता छटपटिँदै त्यस कोठामा यताउता गरिन्; किनभने उनका गालाहरू रन्किएका थिए र तिनी दिनभरि घरभित्रै थिइन्। यतिखेर हिउँ पर्न थामिसकेको थियो; पश्चिमी बतास बेंसीबाट मास्तिर बगिरहेको र थुप्रै हिउँ घरको भित्तामा थुपारिरहेको थियो। यो त्यति नमीठो ठिहिरो

थिएन; तिनका तातेका गालाहरूमा यसले एउटा मीठो स्पर्श दियो। अनि तिनले खोल्सासम्म हिँडेर जाने निर्णय गरिन्। शायद तिनले क्लाउसलाई भेट्नेथिन् कि? तिनीले आफ्नो खास्टो लगाइन् र बाटो लागिन्। पूर्णिमाको रात थियो, र निकै उज्यालो थियो। जब अनिता बारीको सिरानमा पुगिन्, तब तिनले फर्केर हेरिन् र हिउँमा आफ्ना पदचिन्हहरू ठ्याक्यै तिनको सपनामा देखिएका मानिसका पदचिन्हहरूजस्तै देख्न सकिन्। तर उनका पदचिन्हचाहिँ धेरै टाढाबाट आएका र उनीचाहिँ त्यस अँध्यारो, सानो घरनेर आइपुग्न संसारको पल्लो छेउदेखि लामो बाटो काटेर आएका देखिन्थे; अनि यो सब व्यर्थ थियो।

१७

एउटा खुला ढोका

अनिता निकै बेरसम्म बाटैबाटो भाँतारिइन् र आखिरमा त्यस सानो खोल्सा तार्ने पुलनेर आइपुगिन्, जसका बारमा बरफका हिमलम्ब झुण्डिएका थिए, र खोल्साबाट कुनै आवाज सुनिँदैनथियो । यहाँ एकदम चकमन्न थियो । बतास थामिएको थियो, अनि हिउँ र बरफ जम्म थालेको थियो । त्यो सानो पुल अघोर चिप्लो थियो र नरम हिउँमन्तिर बरफको ढिका थियो भन्ने अनिताले अहाँ, पतै पाइनन् । अचानक तिनको खुट्टा चिप्लियो र तिनी दुःखाइको हल्का चीत्कार निकाल्दै अगाडितिर लडिन् । एकछिनसम्म त तिनको कुरुच्चाको दुःखाइले तिनलाई व्याकुल र मूर्च्छित बनायो, अनि तिनी एक-दुई मिनेटजति हिउँमा थपकक नचलीकन पलिटरहिन् । त्यसपछि तिनले उठ्न बल गरिन्; तर अर्को चीत्कार निकाल्दै तिनी तलतिर झारिन्; किनकि तिनले आफ्नो कुरुच्चा नराम्भो गरी मर्काएकी थिइन् र कुनै तरिकाले त्यस मर्किएको खुट्टामा टेक्न सकिँदैनथिइन् । केही बेरसम्म तिनी खूब तर्सिइन् । त्यस पहाडी पाखामा तिनी एकलै थिइन्, र त्यस रात यस एकान्त बाटोबाट भएर कोही आउला भन्ने आशा थिएन । तापक्रम घट्दै रहयो, र एकदम चिसो

भइसकेको थियो। यसैले तिनले कहीं आड़ लिने ठाड़ पाउनैपथ्यो, नत्रभने तिनी कठाडिग्राएर पकै पनि मर्नेथिन्।

तब तिनलाई याद भयो: हाँ, बनभित्र पसरे अलिक उकालो लागेपछि त्यहाँ बाटोको घुम्तीमा एउटा काठे घर थियो; त्यस घरमा एउटा जवान दाउरे र उसकी पत्नी बस्थे। तिनले आफ्नो हात-खुँडाहरूको बलले त्यस घरको ढोकासम्म घस्तिँदै पुग्न सके त तिनीहरूले अवश्य तिनलाई आफ्नो चिप्लेटी-गाडामा राखेर घरमा लैजानेथिए। त्यस घरसम्म पुग्न त्यति टाढा थिएन। यसैले तिनी त्यतातिर लाग्न शुरु गरिहालिन्। कठै! ऐया-आत्था गर्दै तिनले आफ्नो सुनिएको खुट्टा आफ्नो पछाडि घिसादै हिउँमा घस्तेर अघि बदून थालिन्। हरेक झट्कामा मरुँला झाँ गरी त्यो खुट्टा दुख्यो, अनि धेरै पर पुग्नुभन्दा अघि नै तिनी प्राण छिन्ला झाँ थकित हुन थालिन्। तिनका हातहरू हिउँमा गाडिइरहे र तिनका आँखा आँसुले भिजिरहे। के तिनी कहिल्यै त्यहाँ पुग्न सक्नेथिन् र? जब कैंची-मोड़मा तिनी पुगिन्, जहाँदेखि बन शुरु हुन्थ्यो, तब तिनले मनलाई शान्ति दिने दृश्य देखिन्; त्यहाँ अलि पर त्यो काठे घर देखा पस्यो र त्यसको झ्यालबाट एउटा सानो बत्ती चम्किरहेको देखिन्थ्यो। त्यस सानो घरको ढोकामा पुस्याउने खुड्किलाहरूमा नपुगेसम्म तिनले बिस्तारै सकी-नसकी बल गर्दै अघि बढिरहिन्। कोही बाहिर आउला र तिनलाई भित्र लैजाला भन्ने आशा गर्दै तिनले त्यहाँदेखि मसिनो स्वरले दाउरेको नाम लिई उसलाई बोलाइन्, तर कोही पनि आएन। यसकारण तिनी मुस्किलले ती खुड्किलाहरू चढिन्, र क्लान्त भई ढोकाको पेटीमा बसिन्। त्यसपछि आशाको लामो सास तान्दै तिनले आफ्नो हात पसारिन् र ढोकामा ढकढकाइन्; तर त्यहाँ कुनै प्रतिउत्तर थिएन। सानो घर सुनसान देखिन्थ्यो। अनिता फेरि माथि तन्किएर सकेजति बलले ढकढकाइन्। तर फेरि पनि कुनै जवाफ आएन; त्यस सानो घरभित्र कुनै आवाज सुनिएन, न ता तिनीतिर आइरहेको कुनै पाइलाको आवाज सुनियो। तब तिनलाई साहै डर लाग्यो। तिनी एउटा खुट्टामा टेकेर आफूलाई माथि तानिन् र सकभर ठूलो स्वरले चिच्याउँदै र गजबार घच्चाक-घच्चाक पार्दै आफ्ना हात चोट नलागेसम्म ढोकामाथि आफ्ना

मुक्काहरू बर्साइन्। जब त्यस घरमा कोही पनि छैन भने भयानक सत्यता तिनीमाथि छायो, तब तिनी तल ती खुड्किलाहरूमा झरिन् र अत्यासलागदा आँसु बहाउँदै भक्कानो छोड़ी रोइन्। ढोकामा चाबी लागेको थियो र घरचाहिँ रित्तो थियो। त्यो सानो बत्ती त चोरलाई तर्साउने हिसाबले बलेको थियो। त्यहाँ कोही पनि थिएन।

केही समयसम्म तिनी त्रासित थिइन्; किनकि तिनी एउटी पहाड़मा हुर्केकी केटी थिइन्, र मानिसहरू कठाडिग्राएर हिउँमा मरेका कथाहरू तिनले घरीघरी सुनेकी थिइन्। तर केही बेरपछि त्रास तिनीबाट हट्यो र तिनले स्पष्टसँग सोचविचार गर्न लागिन्। घरका मानिसहरूले उज्यालो दिने बत्ती बालिराखेका थिए; यसर्थ तिनीहरू शायद त्यस रात फर्किआउनेथिए। तर यदि तिनीहरू तल बेंसीसम्म गएका थिए भने ता तिनीहरूलाई घर आउन निकै बेर लाग्नेथियो; त्यसो हो भने तिनलाई बचाउन ढिलो हुनेथियो होला; किनकि अधि नै आफ्ना औंलाका टुप्पाहरूमा ठिहिरो पसिसकेको तिनले चाल पाइन्। शायद तिनले केही बेरसम्म आराम गरिन् भने तिनी घस्तेर फर्कन सक्नेथिन् होला; तर अर्को घर तल, निकै पर थियो, साथै हावाले नरम र थुप्रै हिउँ ठाउँठाउँमा बाटोमा थुपारेको थियो। अरू उपाय थिएन। तिनी अलिक बेरसम्म पर्खनेथिन्, त्यसपछि फर्कने कोशिश गर्नेथिन्।

निराश भई तिनले आफ्नो सामु हिउँका दृश्यतिर आँखा फिँजाइन्। फेरि एकपल्ट तिनले आफ्नो सपनाको सम्झना गरिन्; त्यस सपनामा त्यस सुनसान घरको ढोकासम्म बाटैभरि पाइलाका डोबहरू देखिएका थिए। अनि जब तिनी त्यहाँ पर्खें बसिरहिन्, तब तिनको ध्यान अर्कै कुरामा पर्ख्यो: हाँ, अब बन्द भएको ढोकामा ढकढकाउनु र कुनै जवाफ नपाउनु कस्तो हुँदो रहेछ भने कुरा तिनले पहिलो चोटि बुझिन्। तिनले त थोरै बेरसम्म मात्रै ढकढकाएकी थिइन्; तर प्रभु येशूले त तिनको हृदयको ढोकामा वर्षावर्षादेखि ढकढकाउँदै आउनुभएको थियो। उहाँले ढकढकाउनुभएको थियो भने कुरामा तिनी निश्चित थिइन्।

तिनले ढकढकाउन छोडेकी थिइन्; किनभने घर खाली थियो भने कुरा तिनलाई थाहा लाग्यो। तर अब मानौं दाउरे बेर्डोको परिवार

जहिले पनि घरभित्र थियो; मानौं राति तिनको ढकढकाइ तिनीहरूले सुनेका, तर एक-अर्कोलाई हेरेर ‘कोही ढकढकाउँदैछ, तर अहिले हामी त्यसलाई भित्र आउन नदिअौं ल; हामी सुन्दैनौं भन्ने बहाना गरौं र कुनै वास्ता नगरौं’ भनेको कल्पना तिनले गरिन्। यसो भए तिनीहरूसँग तिनी कति धैरै रिसाउनेथिन् होला; त्यस्तो निर्दयी व्यवहार गरेकोमा तिनीहरूलाई तिनी कति घृणा गर्नेथिन् होला। तर ठीक त्यस्तै तिनले प्रभु येशूसँग व्यवहार गरिरहेकी थिइन्, तर उहाँले तिनलाई घृणा गर्नुभएन। हजुरआमाले यसको कारण तिनलाई बताउनुभएको थियो: उहाँ तिनलाई अझै न्यानो प्रेमले प्रेम गर्नुहुन्थ्यो; नत्रभने उहाँले तिनको हृदयको ढोकामा ढकढकाउन छोड्नुहुन्थ्यो। उहाँले अझ तिनको हृदयभित्र आउन खोजिरहनुभएको थियो।

यस विषयमा यति गहिरो तिनले विचार गरिरहेकी थिइन् कि केही समयको लागि त तिनले आफ्नो डर र एक्लोपना भुलिन्। तर अब तिनले अचानक आफ्नो शिर उठाइन् र आफ्ना कानहरू तीखो पारिन्; किनकि तिनले एउटा आवाज सुनेकी जस्तै तिनलाई लागेको थियो। यो एक हल्का आवाज थियो, तर यस्तो आवाजचाहिँ पहाड़का सब केटाकेटीहरूलाई राम्ररी थाहा थियो; यो नरम हिउँमाथि हाँकिएका काठे चिप्लेटीहरूको आवाज थियो। त्यसपछि तिनले गीत गाइरहेको एउटा केटोको स्वर सुनिन्। बनको बाटोबाट काठे चिप्लेटीमा कोही तलतिर आउँदैथियो; केही क्षणमै बाटोको घुम्तीमा त्यो आइपुग्नेथियो र यस घरको अधिल्तरबाट शीघ्र गतिमा घुँड़िकिएर हाँकिनेथियो। यसो हुँदा त्यसको दूलो गतिले गर्दा त्यसले तिनलाई देख सक्नेथिएन कि तिनलाई डर लाग्यो। बेंसीतिर हस्याड-फस्याड गर्दै गइरहेको एउटा सानो आकृति देखा पर्यो। अनिता धुँडा टेकेर खडा भइन् र चर्को स्वरले चिच्च्याइन्। ‘गुहार!’ आफ्ना हातहरू मुखको अगाडि सोलीझौं बनाउँदै तिनी चिच्च्याइन्: ‘पर्ख, मलाई बचाऊ!’ काठे चिप्लेटी चलाउने मान्छेले तुरुन्तै फर्को मार्ख्यो र आफ्ना चिप्लेटी रोक्यो। तब उसले तिनीहरूलाई फुकाल्यो र हतारसँग उकालो लागेर ऊ तिनीतिर दौड़्यो।

‘के भयो?’ सोधै उसले चिच्च्यायो; ‘तिमी को हौ? के तिमीलाई चोट लागेको छ?’ यो केटा लुसियान् थियो। ऊ आफ्ना

वृद्ध साथीलाई भेट्न माथि पहाड़मा गएको थियो र अहिले ऊ घर फर्कदैथियो। अनिताको चीत्कार सुनेर ऊ झस्केको थियो; अनि जब त्यहाँ जूनको उज्यालोमा को घुँडा टेकिरहेको थियो, सो उसले चिन्यो, तब ऊ ठिङ्ग उभियो, र एउटा भूत देखेझैं ट्वाल्ल परेर हेर्यो। तर तिनलाई सहायता गर्न कोही आएकोमा अनिता असाध्यै आनन्दित भइन्। यही छिनमै तिनलाई भेट्टाइएको र बचाइएको आनन्दले गर्दा तिनको अरू कुनै सम्झना रहेन। ऊ भागेर जाला भन्ने डरले तिनले आफ्ना हातहरू फैलाएर उसको ओढने च्याप्प समाइन्। ‘ओहो, लुसियान्!’ भन्दै तिनी काँपिएको स्वरमा कराइन्; ‘तिमी आयौ, मलाई साहै खुशी लाग्यो। मैले खुट्टा जखम पारें, अनि म हिँडन सकिदनँ। दाउरे बेर्डो घर आउनु अघि नै म कठडिग्याएर मर्छू होला कि मलाई डर लाग्यो। के तिमी मलाई घरमा लगिदिन सक्छौ, लुसियान्? मलाई एकदमै जाडो भझरहेको छ।’ एक झिमिकमा लुसियान्को ठूलो पहाड़ी बक्खु वरिपरि तिनको जम्मा जीउ ढाकेको थियो। त्यसपछि तिनको छेउमा टुक्रुकक बसेर उसले तिनका चिसा हात दल्यो। ‘म यी चिप्लेटीमा तिमीलाई लान सकिदनँ, अनिता,’ उसले मीठो स्वरमा भन्यो; ‘तिमी बोक्नलाई ठूलो छ्यौ। तर अब म पाँच मिनेटमै घरमा पुग्न सक्छु; त्यसपछि म एउटा ठूलो चिप्लेटी-गाड़ा र एउटा कमबल लिएर फटाफट फर्की आइहाल्छु। आधा घण्टा पनि लाग्दैन, र तिमी आफ्नो घरमा पुगिसकेकी हुन्छ्यौ।’

उभित्र अपर्जिट उसको हृदय आनन्दले गद्गाद भएको थियो। उसलाई यस खुशीले कुदन, चिच्याउन र गीत गाउन मन लाग्यो। उसले अधिदेखि कल्पना गरेको आशा पूरा हुन आएको थियो। उसले अनिताको लागि केही सुकर्म गर्दैथियो; तिनलाई उसको खाँचो परेको थियो। अब तिनले शायद उसलाई क्षमा दिनेथिन् र त्यो कहालीलाग्दो झगड़ा बिर्सिदिनेथिन् होला कि? ‘तिमो ओढनेबिना के तिमीलाई जाडो हुँदैन र, लुसियान्?’ एउटा सानो, धरमराउँदो आवाजमा अनिता बोलिन्। उत्ति नै खेर लुसियान्ले आफ्नो कोट खोल्यो र त्यो तिनको टाउको वरिपरि बेरिदियो, अनि उसको कमिजसमेत दिँऊ कि भन्ने इच्छा गर्यो। यसो गरेमा कुनै लाभ हुनेथिएन। उसले तत्कालै आफ्नो जीउमा ठिहिरो थाहा

गर्न सक्यो । यसैले हिउँमाथि-माथि ऊ बत्तियो । चिप्लेटीहरू लगाएको एकैछिनपछि ऊ गइसकेको थियो । ऊ यति साहो खुशी थियो कि उसले चिसो भएको ख्याल गरेन । आफ्नो घरको अगाडिको ढोकामा ऊ ठोकियो, अनि उसका नाङ्गा पाखुरा र नीलो नाक देखेर उसकी आमा चिच्च्याइन् ।

एकलै छोडिएपछि अनिता लुसियान्को खस्तो, तर न्यानो खास्टोमा गुटमुटु परिन् । लुसियान् अबको आधा घण्टाभित्र फर्केर आउनेथियो, र यो अवधिभित्र तिनले केही महत्वपूर्ण विषयमा निर्णय लिनुपरेको थियो । पहिले त तिनी सुरक्षित थिइन् । लुसियान् बनको बाटो भएर ठीक समयमा त्यस ठाउँमा आइपुगेको थियो, र तिनको चीत्कार सुनेको थियो । यसैकारण परमेश्वरले नै तिनको हेरविचार गरिरहनुभएको र तिनलाई बचाउन लुसियान्लाई पठाउनु-भएको हो भनेर तिनले एकलै हुँदा निश्चय गरेकी थिइन् । दोस्रो कुरा - तिनले बन्द भएको ढोकाको विषयमा कुरा बुझेकी थिइन् । तिनले आफ्नो हृदयको ढोका खोल्दा के हुने होला, यस सम्बन्धमा तिनलाई पूरा ज्ञान थिएन; तर ऐटै कुरामा तिनलाई निश्चयता थियो: प्रभु येशूलाई अङ्ग पनि आफ्नो हृदयदेखि बाहिर राख्न तिनी सकिदनथिन् । हिउँले ढाकेको सिँढीको बारमाथि आफ्नो शिर झुकाएर तिनी अडेसिन्, र प्रार्थना गर्न आफ्ना आँखा बन्द गरिन् । ‘हे प्रभु येशू,’ अनिताले भनिन्, ‘म अब मेरो हृदयको ढोका खोल्दैछु । यति लामो समयसम्म त्यसलाई बन्द गरिरहेकोमा र यतिन्जेल धेरै बेरसम्म तपाईंले मलाई पर्खनुपरेकोमा म दुःखी छु । अब मेरो हृदयभित्र आउनुहोस् ! मैले लुसियान्लाई घृणा गरें, मलाई माफ गर्नुहोस् ! मलाई लिएर उसलाई प्रेम गर्ने बनाउनुहोस् ! मैले उसलाई त्यो सानो घोडाको विषयमा भन्नुपर्छ; त्यस बेला मलाई ठूलो साहस दिनुहोस् । मलाई खोज्न लुसियान्लाई पठाउनुभएको निम्ति धन्यवाद ! आमेन् ।’

यसरी नै प्रभु येशू अनिताको हृदयभित्र आउनुभयो; उहाँ निकै समयदेखि अनिताको हृदयको ढोका र जीवनदेखि बाहिर पर्खिरहनुभएको थियो । उहाँले तत्कालै तिनलाई तिनका पापको क्षमा गर्नुभयो, र अब तिनको जीवन बदली गर्नुमा सघाउनुहोस्थियो । यस गजबको घटना भइरहेको बेलामा त्यो हेर्न त्यहाँ कोही पनि थिएन । अनिताले समेत

कुनै फरक महसुस गरिनन्। तर त्यस रातको घडीमै स्वर्गमा अनिताको नाम परमेश्वरको साथमा भएको जीवनको पुस्तकभित्र लेखिएको थियो, र स्वर्गका दूतहरू रमाए; किनभने पृथ्वीमा एउटा केटीले हृदयको ढोका खोलेकी र प्रभु येशूलाई वास गर्ने ठाउँ दिएकी थिइन्।

१८

कामकुराहरू सुधिन थाल्छन्

‘अँ,’ अनिताले विचार गरिन्, ‘मैले यतिसम्म गरेको छु; यसपछि अब के हुनुपर्छ, सो मलाई थाहा छ।’ तिनको मुटु छिटो-छिटो ढुक-ढुक गरिरहेको थियो, र तिनले आफ्नो मनलाई शान्त पार्न ताराहरूले ढाकिएको विशाल आकाशतिर, त्यसपछि अगला हिमालहरूतिर हेरिन्। ती कति विशाल थिए, कति पुराना र कहिल्यै बदली नहुने थिए। तिनीहरूले गर्दा तिनी, तिनका समस्या र डरहरू अति साना र नगण्य देखिएका थिए। चाँडै तिनले गर्नुपर्ने कुरा बितेको र बिर्सिएको हुनेथियो, तर ती हिमालहरू र ताराहरू सदासर्वदा रहिरहनेथिए।

तब आफ्नो पछाडि एउटा चिप्लेटी-गाडा तान्दै दौडिरहेको एउटा सानो, कालो आकृति बाटोको घुम्तीमा देखा पर्यो। लुसियान्ले

अर्कों कोट लगाएको थियो, र हतारसित फर्केको हुनाले उसको सास साहै बढेको थियो, यतिसम्म कि उसले बल्लै मात्र बोल्न सक्यो । ‘आऊ, अनिता !’ उसले स्वाँ-स्वाँ गर्दै भन्यो; ‘मैले ठूलो चिप्लेटी-गाड़ा ल्याएको छु । यसमा तिम्रो लागि आफ्नो खुट्टा तन्काउने थुप्रै ठाउँ हुन्छ । हामी केही छिनमै घरमा पुगेछौं ।’ तिनलाई उठ्दा सधाउने हिसाबले उसले आफ्नो हात फैलायो, तर तिनी पछि हटिन् । ‘एकैछिन, लुसियान् !’ डराएर तिनले काँपिएको स्वरमा यसो भनिन्; ‘हामी घर जानु अघि म तिमीलाई केही कुरा भन्न चाहन्छु । लुसियान्, त्यस दिन तिम्रो घोड़ालाई गजबारबाट तल खसल्नेचाहाहिँ त्यो बिरालो थिएन, यो म थिएँ । मैले त्यसो गरें; किनभने मैले तिमीलाई पुरस्कार पाएको देख्न सकिँदैनथिएँ; किनकि तिमीले दानिलाई घाइते बनायौँ । यसको विषयमा म दुःखी छु; मलाई माफ गर, लुसियान् !’

लुसियान् उभिएर तिनलाई एक सुरले हेर्यो; ऊ ज्यादै दङ्ग परेको र साहै अचम्म मानेकोले उसको बोली फुटेन; किनकि ऊ साहै खुशी थियो; किनभने रिस उठ्नुको सद्वामा उसको मनलाई अघोर राहत भएको थियो । उसले मात्र होइन, अनिताले पनि कुनै काम बिगारेकी थिइन्; उसले अनितालाई क्षमा गरेपछि शायद अनिताले पनि उसलाई क्षमा गर्न सजिलो हुनेथियो होला । दानिको भाँचिएको खुट्टाको दाँजोमा उसको कच्चाकुचुक पारिएको त्यो सानो घोड़ा केही पनि थिएन; यसो भए पनि त्यसले उनीहरूलाई नजिक ल्याउने काम गरेको देखियो । तर यो सब उसले शब्दहरूमा बयान गर्न सकेन । उसले केवल हल्कासँग खित्त हाँस्यो र लाज मान्दै भन्यो: ‘ओहो, भइहाल्यो, अनिता ! तिमीले चिन्ता मान्नुपर्दैन । अब गाडामा बस न !’ त्यसपछि उसले आफ्नो ओढनेसित तिनलाई राम्ररी छोपिदियो र तिनको अगाडि बस्यो । सँगै उनीहरू पाखाको ओरालोमा वेगसित हाँकिए र चिप्लेटी-गाड़ाका फलामे पाताहरूले फालेका हिउँले सारा शरीरभरि हिउँ नै हिउँले ढाकिएको अवस्थामा उनीहरू अनिताको घरको मूल-ढोकामा आइपुगे । आफ्ना हात र घुँड़ाहरू टेकेर अनिताले खुड्किलाहरू चढिन्, र पिँढीमा एउटा खुट्टामा उभिइन् । तब तिनले लुसियान्तिर हेरिन्, जो बिस्तारै गाड़ा लिएर उता फर्कदैथियो । तिनले प्रभु येशूको प्रेमको निम्ति

आफ्नो हृदयको ढोका खोलेकी थिइन्। अब तिनले लुसियान्‌को लागि पनि ढोका खोल्नु थियो; किनकि प्रभु येशूले आफ्नो प्रेमको घेरा-बाहिर कसैलाई पनि राख्नुहुन्न।

‘माथि आऊ, लुसियान्!’ तिनले बोलाइन्; ‘भित्र आऊ, र हजुरआमालाई भेट; तिमीले मलाई भेट्टायो; यो कुरा सुनेर उहाँ साहै खुशी हुनुहुनेछ।’ तब तिनले घरको मूल-ढोका छ्याङ्ग खोलिन् र तिनी र लुसियान् भित्र गए। अनितालाई देखेबित्तिकै हजुरआमा खुशीले चिच्याउँदै उफ्रिनुभयो। उहाँहरू साहै चिन्तित भइरहनुभएको थियो; अनि तिनको बुवा गएर माथि पहाड़हुँदो तिनको खोजी गर्दै हुनुहुन्थ्यो। तिनलाई हप्काउन उहाँले मुख खोल्दै हुनुहुन्थ्यो, तर जब उहाँले तिनको मर्केको खुट्टा देख्नुभयो, तब उहाँले आफ्नो मुख फेरि थुन्नुभयो। उहाँले अनितालाई सोफामा बसाल्ल सधाउनुभयो र मलम-पट्टीहरू खोज्न जानुभयो। तर जब उहाँ फर्कनुभयो, तब उहाँले लुसियान्लाई के गरूं होला भन्दै र लाज मान्दै ढोकाको नजिकै उभिरहेको देख्नुभयो। एकछिनसम्म उनीहरूले एक-आपसमा हेराहेर गर्दै उभिए। उसको अनुहारमा, ऊ स्वागत हुनु र भित्र आउन पाउनुमा कति लालायित थियो, सो उहाँ देख्नुहुन्थ्यो। यसैले उहाँले आफ्ना हात उसका काँधमा राखेर उसलाई न्यानो चुल्होनेर तान्नुभयो। ‘तिमीलाई स्वागत छ, बाबु,’ उहाँले प्रेमसाथ भन्नुभयो; ‘आऊ, बस र हामीसँग खाना खाऊ।’

घरको मूल-ढोका फेरि खुल्यो र अनिताको बुवा आफ्नो खास्टोबाट हिँडै टकटकाउँदै भित्र पस्नुभयो। अनितालाई केही नराम्रो भएको थिएन भन्ने अनुमान उहाँले गरिसक्नुभएको थियो; किनकि उहाँले चिप्लेटी-गाडा र त्यसमाथि दुईजना केटाकेटीको आकृति पाखाको ओरालोमा वेगसित हाँकिएको देख्नुभएको थियो। उहाँले तिनको कुरा सुनेर राति एकलै त्यति टाढा गएकोमा तिनलाई अलिकता हप्काउनुभएपछि उहाँ पनि चुल्होको छेउमा बस्नुभयो। तब हजुरआमाले होटचकलेट र खस्ता पाउरोटीका टुक्राहरू टक्राउनुभयो, जसमाथि बाक्लो हुने गरी सुनौलो नौनी फँजाइएको थियो। प्रत्येक चोइटामाथि उहाँले प्याल नै

प्वाल भएको चीजको बाकलो टुक्रा राखिदिनुभयो । सबैजना चुपचापसित पाउरोटी र चीज चपाउँदै बसे ।

यो कति उँग र सन्तुष्ट लाग्ने मौनता थियो । रातको चिसो बतास सहेपछि चुल्होको यस न्यानोपानाले उनीहरू सबैलाई निद्रालु बनायो । लुसियान्‌ले ज्वालाहरू चिमचिम गर्दै हरिहर्ह्यो र यही क्षण सधैँभरि रहिरहोस् भन्ने चाहना गर्यो । तब अचानक ढोकामा एउटा अनौठो कोतरेको आवाजले मौनता भङ्ग गर्यो । ‘यो क्लाउस हो !’ भन्दै अनिता चिच्याइन् र फुत्रुक्क उफ्रिइन्, तर तिनको दुखेको खुट्टाले तिनलाई हच्छायो । तर हजुरआमा, तिनको बुवा र लुसियान् एकैसाथमा ढोका खोलिदिए । गजक्क पर्दै आफ्नो पुच्छर ठाडो पारेको क्लाउस कोठाभित्र ठमठम हिँड्यो । उसको मुखमा उसले एउटा भर्खर जन्मेको, अन्धो, छिर्केमिर्के बिरालोको बच्चा बोकेको थियो । उसले उनीहरूलाई वास्ता गरेन, तर सोझै कोठा पार गरेर त्यस सानो ओछ्यानितर लाग्यो, जहाँ दानिएल सुतिरहेको थियो; अनि उफ्रेर भुवादार उसले तान्नामाथि दानिएलको सुनौलो शिरको छेउमा आफ्नो बहुमूल्य वस्तुलाई खसाल्यो । त्यसपछि ऊ हतार-हतार गर्दै ढोकातिर फकर्यो र म्याउँ-म्याउँ गर्यो । ‘उसले अर्को पनि लिएर आउँदैछ,’ उसलाई बाहिर जान दिँदै बुवाले भन्नुभयो । ‘त्यसो भए त हामीले ढोका खुलै छोड्नु राम्रो हुन्छ,’ हजुरआमाले भन्नुभयो । यसकारण क्लाउस फेरि देखा नपरेसम्म उनीहरू सबैजना बर्फिलो हावामा डुगडुग काम्दै बसिरहे । ऊ खूब हतार गर्दै अघिको ठाउँमा खैरा धब्बा भएको सेतो बिरालोको बच्चा खसाल्यो, र फेरि अँध्यारोमा फट्को मार्ख्यो । ‘हामी आश गराँ, अबको चाहिँ अन्तिम हो,’ भन्दै हजुरआमा गुनगुनाउनुभयो, जसले यस चिसो हावाले गर्दा, साथै दानिएल र तीनटा बिरालोका बच्चाभन्दा धेरै प्राणी यस सानो घरमा जीवन बिताउन गाहो हुन्छ भन्ने सोचमा डुब्दै यसो भन्नुभएको थियो । तर अरू कोही बोलेन; किनभने उनीहरूका आँखा ढोकामा अडेका थिए । क्लाउसले उसलाई जे मन लाग्थ्यो, त्यही गर्न सक्थ्यो । गोठको कुनाबाट भएर ऊ फर्केर आयो, तर यस बेला ऊ बिस्तारै र लमकलमक हिँड्यो । उसको काम सकिएको थियो । आफ्नो मुखमा उसले ठ्याकै आफैजस्तै एउटा निखुर सेतो बिरालोको बच्चा

ल्यायो। तब ती तीनटा बच्चा उसले आफ्ना पन्जामा जम्मा पार्खो, आफैचाहिँ दानिएलको छातीमाथि पल्टियो र आफ्नो बहूमूल्य सम्पत्तिलाई चाट्न र घुरघुर गर्न थाल्यो। ‘ढोका बन्द गर, लुसियान्!’ सुस्केरा हाल्दै हजुरआमाले भन्नुभयो; ‘अनि पियार, तिमीले यी सबै बिरालाको लागि एउटा टोकरी खोज्नु राम्रो हुन्छ; बालक उकुसमुकुस छ नि!’ दानिएलको बुवा दाँत नदेखाईकन खुस्स हाँस्नुभयो। ‘बिहानै, आमा!’ उहाँले जवाफ दिनुभयो; ‘आज रात तिनीहरू जहाँ छन्, त्यहाँ रहून्। यहाँ तिनीहरूलाई स्वागत छ भन्ने क्लाउसलाई थाहा छ; अनि दानिले दुःख मान्दैन नै।’ लुसियान् घर जानको लागि जुरुक्क उठ्यो। हजुरआमातिर गएर ऊ आफ्ना दुवै हात जोड्यो। ‘म जानुपर्छ,’ उसले भन्यो; ‘मलाई आउन दिनुभएकोमा धन्यवाद। मलाई आशा छ, अनिताको खुट्टा चाँडै नै जाती हुन्छ होला।’ हजुरआमाले उसको अनुहारमा हेदैं एकछिनको लागि दुवै हातले उसका हात समाल्नुभयो। ‘हो, तिमी जानुपर्छ,’ उहाँले जवाफ दिनुभयो; ‘तर याद राख, तिमी फेरि आउनुपर्छ नि; तिमीलाई जहिले पनि स्वागत छ।’

दानिएललाई उठाउने विषयमा अनिताले केही भनिनन्; किनभने हजुरआमाले उठाउनुहुँदैन भन्नुहुनेथियो होला, तर जे भए पनि एउटा कबुल कबुल नै हो, यसलाई पूरा गर्नैपर्थर्यो। हजुरआमाले चकलेटका कचौरा नधोएसम्म तिनी पर्खिबसिन्, त्यसपछि फुटू तिनी दानिएलको छेउमा पुगिन्। ‘दानि!’ उसको निधारबाट केही चिसा केश हटाएर तिनले कानेखुशी गरिन्। दानिएलले लामो सास फेर्खो र आफ्ना पाखुरा आफ्नो टाउकोमाथि लत्रक्क फाल्यो, तर ऊ बिडँझेन। ‘दानि!’ भन्दै अनिताले निकै ठूलो स्वरमा बोलाइन्; अनि यस बेला तिनले उसलाई चिमोटिन्। उसले आफ्ना आँखा खोल्यो र निद्राले लट्ट भएर तिनीतिर आँखा तरेर हेर्खो। ‘हेर त, दानि!’ अनिताले भनिन्; ‘ऊ फर्केर आएको छ; अनि उसले तिमीलाई एउटा उपहार ल्याएको छ।’ अर्धनिद्रामा दानिएलले आफ्ना पाखुरामा भएको भुवाको अचम्मलागदो डल्लोतिर आँखा तन्काएर हेर्खो। ऊ सपना देख्दैथियो कि कसो? उसलाई शङ्का लाग्यो। ‘क्लाउसले त तीनटा मुसा भेट्टाएछ,’ ऊ पक्क बोल्यो। ‘होइन, होइन, दानि!’ भन्दै अनिता कराइन्; ‘यिनीहरू मुसा

होइनन्; यी तीनटा प्यारा साना बिरालोका बच्चा हुन्। उसले यिनलाई गोठमा जन्मायो, र अहिले यिनलाई तिमीकहाँ ल्याइदिएको हो। यी तिग्रा हुन्, दानि; क्लाउसको तर्फबाट एउटा कोसेली! दानिएलले तिनीहरूतिर आँखा चिमचिम गर्खो। ‘मलाई थाहा थियो, ऊ फर्केर आउँछ,’ उसले गुनगुन गर्खो; ‘किनकि प्रार्थनामा मैले यो कुरा परमेश्वरसित मागेको थिएँ।’ अनिता पलङ्गको छेउमा घुँड़ा टेकिन् र दानिएल, क्लाउस र बिरालोका बच्चाहरू सबै आफ्नो अँगालोमा गुटमुट्याइन्। ‘अनि मैले प्रभु येशूलाई मेरो हृदयभित्र आउनुहोस् भनें,’ तिनले कानेखुशी गरिन्; ‘अनि उहाँ आउनुभयो। यसर्थ एकै रातमा दुईटा प्रार्थनाको उत्तर पाइयो।’ तर दानिएलले सुनेन। ऊ फेरि मस्त निदाइसकेको थियो।

१९

अनिताले एउटा युद्ध जित्थिन्

हजुरआमाका मलम-पटीहरू यति कामलागदा थिए कि जब भोलिपल्ट बिहानै अनिता उठिन्, तब तिनको गोलीगाँठा एकदम कम्ती दुख्यो र सुनिएको प्रायः सब गइसकेको थियो। राति फेरि हिडँ परेको थियो र हिडँ यति बाक्लो थुप्रिएको थियो कि गाईको गोठसम्म पुग्न तिनको बुवाले बाटो खन्नुपरेको थियो। यसकारण यो बाहिर निस्कन सकिने दिन थिएन। तर अनिता, दानिएल, क्लाउस र तीनटा बिरालोका बच्चा नै हजुरआमाको निमि अति भएका थिए। यसैले दिउँसो उहाँले उनीहरू सबै नै सुकेको घाँस र पराल थन्क्याएर राखिएको धनसारमा खेल्न जानुपर्छ भन्ने सल्लाह दिनुभयो। यसकारण दानिएलले बिरालोका बच्चाहरू एउटा टोकरीमा हालेपछि धनसारमा बोकेर लग्यो र अनिताचाहिँ हजुरआमाको ठूलो बाइबल आफ्नो अगाडि राखेर त्यहाँ थन्क्याइएको घाँसमाथि आरामसाथ पलिट्न्। प्रभु येशूले ढोकामा ढकढकाइरहनुभएको पद तिनी भेट्टाउन चाहिथिन्। वृद्ध प्रचारकले भनेझौं त्यो पद पवित्र बाइबलको अन्तिम पुस्तकमा थियो; यसैले तिनले त्यो पद झट्टै

भेद्वाइहालिन्। त्यो पद प्रकाश नामक पुस्तकको तेस्रो अध्यायमा यसको बीसौं पद थियो।

“हेर, म ढोकामा उभिएर ढकढकाउँछु; कसैले मेरो स्वर सुन्यो र ढोका खोल्यो भने म ऊकहाँ भित्र आउनेछु र ऊसाँ भोजन खानेछु, अनि उसले मसाँ खानेछ।”

अनिताले त्यो पद कण्ठस्थ गरिहालिन्; नहेरीकन तिनले त्यो खर्र भन्न सकिन्। तर त्यस पदको वाक्यको अन्तिम टुक्रामा साँगै खाने भनेको के होला, सो तिनले बुझिनन्, तर मौका मिल्यो भने तिनले हजुरआमालाई यस विषयमा सोध्न चाह गरिन्। तब तिनी उता पल्टिन् र दानिएललाई आफ्ना बिरालोका बच्चाहरूसित खेलेको हेरिन्। तिनले प्रभु येशूलाई ढोका खोलिदिएकी थिइन्, र उहाँ हृदयभित्र आउनुभएको थियो र तिनको हृदयमा वास गर्नुभएको थियो। हजुरआमाले भन्नुभएको जस्तै ठीक त्यस्तै हुनगएको थियो। उज्यालोको सामुबाट अँध्यारो भागेझैं ती रिसाहा र कठोर विचारहरू निस्केर गएका थिए; अनि अचम्म! लुसियान्लाई क्षमा दिनु तिनलाई गाहो लागेन। वास्तवमा तिनी कति स्वार्थी, निर्दयी र झूटकी रानी थिइन् भन्ने कुरा प्रभु येशूले तिनलाई देखाउनुभएको थियो। अब तिनी कुन कुरामा चिन्ता गरिरहेकी थिइन्: के लुसियान्ले पो तिनलाई क्षमा गर्ला?

उसलाई तिनले घोड़ाको विषयमा बताएकी थिइन्, र ऊँझनकक भएङ्गै देखिँदैनथियो, तर उसले आफ्नो पुरस्कार गुमाएको थियो। तब तिनलाई थाहा लाग्यो: तिनले चाहेकी भए यस विषयमा तिनले गर्न सक्ने केही कुरा रहेको थियो। नूहका जहाजका जनावरहरू तिनले स्कूल-मास्टरकहाँ लगेर यी सब कुरा उनलाई बुझाइन् भने त लुसियान्ले कति सानदार दङ्गले कुँदेर चीजबीजहरू बनाउन सकछ भन्ने उनले देखेथिए, अनि शायद उनले लुसियान्लाई अर्को पुरस्कार दिनेथिए होला, यदि साँच्चै के भएको थियो, सो उनले थाहा पाउनेथिए भने। तर यस विषयमा स्कूल-मास्टरले के सोच्चान् र अरू केटाकेटीहरूले के भन्लान् भनेर तिनी यति डराएकी थिइन् कि तिनले यस विषयमा अरू बढी केही नगर्ने निर्णय नै गरिन्। तर तिनले यस्तो निर्णय गर्ने बित्तिकै तिनले पुरस्कारको रूपमा पाएको त्यस नयाँ किताबको विषयमा अलिकति

पनि सम्झन आफैलाई मन नलागेको पाइन्। तुरुन्तै त्यस किताबबाट तिनलाई मिलेको आनन्द हराएको थियो।

छिटै साँझ पर्यो, अनि अनिता र दानिएल साँझको खाना खान भित्र पसे। सुले बेलामा खूब ठस्काइ थियो; किनभने दानिएल बिरालोका बच्चाहरूलाई आफै खाटमा सुताउन चाहन्थ्यो, तर हजुरआमा भने तिनीहरूलाई गोठमा राख्न मन गर्नुहन्थ्यो। आखिरमा बिरालोका बच्चाहरू खाटमनि सुले भएपछि उनीहरू दुवैजनाको विवाद टुङ्गियो। हजुरआमा एकदम थकित हुनुभयो र आफ्नो कुर्सीमा खुइय्य गर्दै लत्रकक परेर बस्नुभयो। जब अनिताले आफ्नो मुढा उहाँको छेउमा तानिन्, तब घरको मूल-ढोकाबाट ढकढक आवाज सुनियो।

अनिता ढोका खोल्नलाई जुरुक उठिन्; लुसियान् ढोकामा लजाउँदै आफ्ना दुईटा हात मल्दै उभिरहेको थियो। अनिता पनि लजाइन्, र उनीहरू दुवैजना चहूँ भएर एक-अर्कोलाई केही कुरा भन्न पर्खिंदै उभिरहे। हजुरआमाले औँखा उठाएर हेर्नुभयो र सन्नाटामा छक्क पर्नुभयो। ‘भित्र आऊ न, लुसियान्!’ उहाँले उसलाई स्वागत गर्नुभयो; ‘तिमीलाई देख्न पाउँदा हामीलाई आनन्द लाग्छ।’ उनीहरू ज्ञानी भएर हजुरआमाको छेउमा बसे; तब लुसियान्ले ऊ अनिताको खुट्टा कस्तो छ होला, सो हेर्न आएको कुरा बतायो। ‘त्यो निकै राम्रो भएको छ, लुसियान्!’ भुइँतिर एकोहोरो नजर लगाउँदै अनिताले भनिन्। हजुरआमाले आफ्नो चस्माको डिलबाट उनीहरू दुवैलाई भभीरतासाथ हेर्नुभयो। ‘अनिता र लुसियान्’ हजुरआमाले झट्ट भन्नुभयो; ‘तिमीहरूले यो झगड़ा बन्द गर्नुपर्छ र विवेकी केटाकेटीले झौं व्यवहार देखाउनुपर्छ। लुसियान्, तिमीले खूब नराम्रो काम गर्यौ, तर खास तिमीले यसो गर्न चाहेका थिएनौ; अनि यसको दुःख तिमीले भोगेका छौ। बितेका कुराहरू सम्झिरहनु राम्रो होइन। अब तिमी साहसी हुनुपर्छ र फेरि शुरु गर्नुपर्छ। अनि अनिता, तिमीले क्षमा दिन सिक्नुपर्छ। दयालु होऊ; अरू मानिसहरूभन्दा आफूलाई राम्रो ठान्ने भाव छोडिदेऊ।’ ‘मैले ठानेको छैन,’ अनिताले यसो भनेकोमा अचम्म मान्दै भनिन्; ‘गत रात बाहिर त्यस पहाड़मा मैले लुसियान्लाई क्षमा दिइसकेको छु। क्षमा दिन मलाई त्यति गाहो लागेन; किनभने मैले पनि उसको विरोधमा एउटा नराम्रो काम गरेकी

थिएँ। अनि जब मैले उसलाई यस विषयमा मेरो गल्ती मानिलिएँ, तब उसले मलाई, म तिमीलाई क्षमा गरिदिन्छु भनेर भन्यो। तिमीले भन्यौ, होइन त, लुसियान्? यसो हो भने हामी दुवै उत्तिकै नराम्रा छौं।' 'हो,' लुसियान्‌ले सोझै जवाफ दियो; 'तर त्यो मैले गरेको जतिकै खराब काम थिएन। म अर्को घोड़ा कुँदेर बनाउन सकिहाल्छु, तर म दानिको खुटा नयाँ तुल्याउन सकिदनँ। तर तिमी राम्री छौ; सबैजनाले त्यही भन्छन्, र तिमीलाई मन पराउँछन्, तर मलाई त कसैले पनि मन पराउँदैन।' 'तर शायद यसको कारण यही हुन सक्छ,' अनिताले जवाफ दिइन्; 'तिमीले जे गर्यौ, त्यो सबैले जान्दछन्, तर मैले जे गरें, कसैलाई पनि थाहा छैन। दिउँसो मात्र मैले स्कूल-मास्टरलाई सब कुरा बताउनैपर्छ भनेर मलाई लाग्यो; तर मैले यति साहस कहाँबाट लिउँ?' उनीहरूले एक-अर्कोसित कुरा गर्दैथिए, र हजुरआमा सुन्दै बस्नुभयो; अनि ती हजुरआमा हुनुभएको हुनाले उनीहरूलाई कति पनि धक लागेन। अबचाहिँ उहाँको बोल्ने पालो आयो।

'अनिता!' उहाँले अचानक भन्नुभयो; 'तिमीले लुसियान्लाई कसरी क्षमा दिन सक्यौ? अस्ति मात्र तिमीले म उसलाई कहिल्यै क्षमा गर्न सकिदनँ भनेर मलाई भनेकी थियौ त।' 'अँ, बज्यै; तपाईंले बताउनुभएँझैं मैले मेरो हृदयको ढोका खोलें; त्यसपछि त सब कुरा तपाईंले भन्नुभएजस्तै हुनआए। मैले प्रभु येशूलाई मेरो हृदयभित्र आउनुहोस् भन्न मलाई त्यति गाहो लागेन।' 'हो,' हजुरआमाले भन्नुभयो; 'तिमीले केवल हृदयको ढोका खोल्नुपरेको थियो; त्यति गरे यस्तै हुन्छ भन्ने मलाई थाहा थियो। किनकि जहाँ प्रभु येशू आफ्नो महान् प्रेम लिएर हाम्रा हृदयभित्र आउनुहुन्छ, त्यहाँ स्वार्थीपन र निर्दयीपनको निमित्त ठाउँ नै हुँदैन। अर्को एउटा कुरा उहाँले हाम्रो हृदयबाट हटाउन सक्नुहुन्छ। मलाई मेरो बाइबल ल्याइदेऊ, अनिता।' हजुरआमाले यूहन्नाको पहिलो पत्रको चार अध्यायमा पद १८ र १९ नभेट्टाएसम्म बाइबलका पानाहरू बिस्तारै पल्टाउनुभयो। अनिताले यो खण्ड ठूलो स्वरले बिस्तारै र स्पष्टसँग पढिन्।

"प्रेममा डर हुँदैन; तर सिद्ध प्रेमले डर निकालिदिन्छ; ... हामी उहाँलाई प्रेम गछौं, किनभने उहाँले हामीलाई पहिले प्रेम गर्नुभयो।"

‘यो वचन साँचो हो,’ हजुरआमाले भन्नुभयो; ‘जब प्रभु येशूले आफ्नो सिद्ध प्रेम हाम्रा हृदयभित्र हाल्नुहुन्छ, तब यस प्रेमले निर्दयीपन र स्वार्थीपन निकालिदिन्छ। यसले डर पनि निकालिदिन्छ। उहाँले हामीलाई सिद्ध प्रेमले प्रेम गर्नुभयो भने ता – अनि उहाँ यसो गर्नुहुन्छ नै – उहाँले कुनै खराब कुराले हामीलाई हानि पुस्त्याउन दिनुहुन्न। यसैले डराउनुपर्ने कुनै कुरा रहेन।’ अनिता र लुसियान् केही बेरसम्म गम्दै बसिरहे; त्यसपछि एक-अर्कालाई हेरेर उनीहरू मुसुकक हाँसे। तब अनिता दराजनेर गइन् र ख्रीष्टमसको भालु झट्टै निकालिन्, यसलाई भाँचेर आधा-आधा पारेर मिलापको सौगात-स्वरूप आधीचाहाँ लुसियानलाई दिइन्। उनीहरू आ-आफ्ना मुढामा बसिरहे; लुसियान् मक्ख पदै चपाइरहेको थियो, तर अनिता भने अझ गम्भीर र चिन्तित थिइन्। किनकि त्यस बेलासम्म यस सम्बन्धमा कुरा मिलाउनको निम्नि जे ठीक र उचित थियो, सो तिनले स्पष्टसँग बुझिसकेकी थिइन्, तर त्यो पूरा गर्न तिनी अझ चाह गर्दिनथिन्। लुसियान् धैरै बेरसम्म बसेन, अनि जब ऊ गइसकेको थियो, तब अनिता सुल जानको निम्नि उठिन्।

‘अनिता!’ हजुरआमा बोल्नुभयो; ‘याद राख, प्रभु येशू तिम्रो हृदयभित्र आउनुभएपछि तिमीले अब तिमीलाई मन लागेको कुरा पूरा गर्नुहुँदैन, तर उहाँले तिमीलाई अहाउनुभएको कुरा तिमीले पूरा गर्नुपर्छ।’ ‘हजुर, बज्यै!’ अनिता खिन्न हुँदै उत्तर दिइन्। तिनी माथिको तलामा गइन्, र प्रार्थना गर्न आफ्नो खाटनेर घुँड़ा टेकेर घोप्टो परिन्। ‘प्रभु येशू’ भन्दै तिनले शुरु गरिन्; ‘तपाईं जे भन्नुहुन्छ, त्यही म पालन गर्न चाहन्छु। मैले साँच्चै यो कुरा स्कूल-मास्टरलाई भन्नैपर्ने हो भने मलाई साहसी बनाउनुहोस् र मेरो मनबाट डर निकाली हटाइदिनुहोस्।’ हलुङ्गो हृदय लिएर अनिता पलङ्गमा चढिन् र एकैछिनमा मस्त निद्रामा परिन्। बिहान सबैरै तिनी बिउँझिन्। अनि त्यस अँध्यारो कोठामा तिनी निद्राले झुम्म हुँदै पल्टिरहँदा झ्यालको पर्दाको एउटा प्वालबाट तिनले उज्यालो आइरहेको देखिन्। ओछ्यानबाट फाल हानेर तिनले झ्यालका पर्दा स्याटू खोलिन्, र उज्यालो ह्वातै भित्र आयो। उज्यालोसित बिहान सखारैको मीठो, चिसो ताजापनले यस सानो, अँध्यारो कोठा भरियो। हो, कुरा हजुरआमाले भन्नुभएजस्तै नै छ, अनितालाई निश्चय

लाग्यो। लुसियान्लाई घृणा गरिरहनु आफ्नो मनलाई अँध्यारो पार्नु नै हो र आफ्नो गल्ती मानिलिनुदेखि डराउनु पनि मनलाई छोपे छायाजस्तै छ। तर प्रभु येशूलाई हृदयभित्र आउन दिनुचाहिँ इयालका पर्दा खोल्नु जस्तै छ। त्यसपछि अलिक खोच्याउँदै तिनले कपडा लगाइन् र भान्सा-कोठातिर गइन्, जहाँ हजुरआमाले कफी पकाउँदै हुनुहुन्थ्यो।

‘बज्यै,’ तिनले दहो स्वरमा भनिन्, ‘आज बिहान गएर म स्कूल-मास्टरलाई भेट्न चाहन्छु।’ ‘यो सब कुरा किन भएको हो?’ तिनको बुवाले भन्नुभयो; उहाँले आफ्ना जुताबाट ढक-ढक हिँड टकटकाउँदै हुनुहुन्थ्यो। ‘अनिता स्कूल-मास्टरलाई भेट्न चाहन्छिन् भने तिनी मसँगै तल आउन सक्छिन् म आज खच्चर-गाडामा चीजहरू हालेर तल रेलमा लाँदैछु। म अनितालाई स्कूल-मास्टरको घरमा पुगेर त्यहाँ छोडनेछु र स्टेशनबाट फर्केर आउँदा तिनलाई त्यहाँबाट उठाएर ल्याउनेछु।’ अनिताको अनुहार उज्यालो भयो। यदि तिनले अर्को मौकाको लागि पर्खिनुपर्नेथियो भने त तिनलाई फेरि डर र छटपट लाग्न थाल्नेथियो होला। खच्चर-गाडामा तिनी बुवाको साथमा बस्दैथिइन्; तिनका पछिल्तर चीजहरू लडिरहेका थिए र साथमा एउटा रुमालमा नूहको जहाजका जनावरहरू राम्ररी बेरिएका थिए; तिनलाई त्यति रमाइलो लाग्दैनथियो। तिनले स्कूल-मास्टरलाई के भनेथिन् होला, त्यसको कल्पनासम्म पनि तिनी गर्न सकिनथिन्। तिनीसँग उनी साहै रिसाए भने तिनी के गर्ने? उनी सजिलैसँग यसो गर्न सक्नेथे। ‘तिमीले कुन कामले स्कूल-मास्टरलाई भेट्न खोजेकी?’ बुवाले अचानक सोध्नुभयो; ‘गर्ने पाठहरू कुनै पनि नभएर तिमीलाई दिक्क लाग्यो कि?’

अनिताले आफ्नो शिर बुवाको कोटमाथि झुकाइन्। ‘होइन,’ तिनले लजाउँदै जवाफ दिइन्; ‘यस्तै एउटा कुरा छ, जो म उनलाई भन्न चाहन्छु; एउटा गोप्य कुरा, पापा!’ तिनले आफ्नो हात लगाम उठाएको उहाँको हातमा खुसुक्क घुसारिन्; उहाँ एउटा असल, विवेकी मानिस हुनुहुन्थ्यो; यसैले उहाँ मुस्कुराउनुभयो र अरू प्रश्न सोध्नुभएन। आफ्ना छोरछोरीहरूलाई पाल्न आफ्नो थोरै बारीबाट पुग्ने गरी कमाइ गर्न बिहान सबैरेदेखि राति अबेरसम्म खूब खटेर काम गर्ने उहाँ एउटा साहै ब्यस्त मानिस हुनुहुन्थ्यो। उनीहरूसँग गम्भीर कुरा

गर्ने फुर्सद पनि प्रायः उहाँलाई हुँदैनथ्यो। उहाँले त्यो हजुरआमालाई नै छोडिदिनुभएको थियो। तर उनीहरूले के सोचिरहेका छन् भने उहाँ उनीहरूका अनुहारहरू हेरेर र उनीहरूका गफगाफ सुनेर नै प्रायः थाहा पाउनुहुन्थ्यो। गाईको गोठ र बनजङ्गलको सुनसानमा उनीहरूका निम्ति काम गर्नुहुँदा उहाँ उनीहरूको बारेमा विचार गर्नुहुन्थ्यो र उनीहरूका निम्ति प्रार्थना गर्नुहुन्थ्यो। केही समय अगाडिदेखि आफ्नी सानी छोरी दुःखित भइरहेकी थिइन्, तर हालैमा केही न केही भएको थियो भने उहाँलाई थाहा थियो। किनकि तिनी आनन्दित र शान्त थिइन्; अनि यो देखेर उहाँ पनि आनन्दित हुनुहुन्थ्यो।

स्कूल-मास्टरको सेतो घर आँखाको सामु नआएसम्म घच्याक-घच्याक हुँदै बाटोमा उनीहरू चुपचापसित अघि बढे। ‘तल ओर्ल, तिमी!’ बुवाले भन्नुभयो; ‘आधा घण्टामा म तिमीलाई लिन फर्किआउनेछु ल।’ खच्चर डुल्की चालमा अघि बढ्यो; अनिताको मुटु छिटो-छिटो ढुक-ढुक गरिरहेको थियो। तिनी स्कूल-मास्टरको घरमा पुस्याउने गोरेटो भएर आँगनमा आइपुगिन् र ढकढक गर्ने साहस नगरीकन धेरै बेरसम्म ढोकाको सामु उभिन्। स्कूल-मास्टरले इयालबाट तिनलाई देखेर तिनले ढकढक नगरे पनि ढोका नखोलेका भए फेरि घर फर्किने बेलासम्म तिनी त्यहाँ उभिइरहनेथिन् होला। ‘भित्र आऊ, भित्र आऊ!’ दयालु स्वरमा भन्दै उनले तिनलाई त्यस सानो कोठाभित्र स्वागत गरे, जुन कोठामा उनीहरू धेरै पल्ट बसेका थिए, र सँगै पाठहरू गरेका थिए। स्कूल-मास्टर आफ्ना विद्यार्थी केटाकेटीहरूलाई माया गर्थे, र बिदाको बखतमा तिनीहरूलाई देख्न नपाउँदा उनी तिनीहरूको चाह गर्थे; यसैले तिनीहरूले उनलाई कहीं भेट्दा बोलाउन खूब मन पराउँथे। अनिता सरासर टेबिलतिर गएर आफ्नो रुमाल खोलिन् र सानो नूहको जाहजका जनावरहरू लाइन-लाइनमा मिलाएर राखिन्।

‘यिनीहरू लुसियान्ले बनाएको,’ तिनले दहो आवाजमा घोषणा गरिन्; ‘यी कति राम्रा छन्, होइन र?’ स्कूल-मास्टरले तिनीहरूलाई टप्प टिपेर खूब चाख मान्दै नियालेर हेरे। ‘यिनीहरू त खूब सुन्दर प्रकारले बनाइएका छन्,’ उनले जवाफ दिए; ‘यी त ऊजस्तै सानो उमेरको केटोको लागि साँच्चिकै एकदमै उत्तम छन्। यसो हो भने यस

धन्दाले उसले छिँडै आफ्नो जीविका चलाउन सक्छ । उसले यति राम्रो गरी कुँदून सक्छ भन्ने मलाई कुनै ख्यालै थिएन । हस्तकला प्रतियोगितामा उसले किन भाग लिएन त ? ' 'उसले भाग लिन खोज्यो, ' अझ दहोसँग अनिताले जवाफ दिइन्; 'त्यही विषयमा तपाईंलाई केही कुरा बताउन म आएको । उसले एउटा सानो घोडा कुँदेर बनाएको थियो; अनि उसले नदेखेको बेलामा मैले त्यो टुक्रा-टुक्रा पारिदिएँ; किनभने दानिको खातिर म ऊसित खूब रिसाएकी थिएँ । तर अब त मलाई दुःख लागेको छ; र अब यी सब कुराहरू तपाईंले थाहा पाउनुभएपछि मेरो एउटा प्रश्न रहयो: के उसलाई दिन सक्ने कुनै पुरस्कार छ ? '

स्कूल-मास्टर गम्भीर हुँदै तिनीमाथि आँखा लगाएर हेरिरहे । तिनका गालाहरू लाजले राता थिए र तिनका आँखा भुइँमा अडिएका थिए । 'मसँग त अरू कुनै पुरस्कार छैन,' स्कूल-मास्टरले अन्तमा भने; 'जम्मा दुईटा थिए; एउटा पियरलाई र अर्कोचाहिँ तिमीलाई दिइयो ।' 'त्यसो भए लुसियान्ले पयरलाई दिइएकोचाहिँ पाउनुपर्छ । त्यो पुरस्कारचाहिँ सबभन्दा राम्रो गर्ने केटोको लागि थियो, र लुसियान्को कला पियरको भन्दा कता हो कता राम्रो थियो ।' 'ओहो, हुँदैन !' स्कूल-मास्टरले जवाफ दिए; 'हामी त्यसो गर्न सक्दैनौं । पियरले नियमबमोजिम नै पुरस्कार जित्यो नि । हामीले उसको पुरस्कार खोस्नुहुँदैन । साँच्ची नै लुसियान्ले एउटा पुरस्कार पाएको तिमी चाहन्छौ भने तिमीले आफ्नोचाहिँ उसलाई दिनुपर्छ । उसले त्यो पुरस्कार गुमाएको - यो तिमै गल्ती थियो, हो कि होइन ? ' 'हो,' अनिताले जवाफ दिइन्, अनि चुप लागेर तिनी केही समय विचार गर्दै बसिन् । तिनको पुरस्कारचाहिँ स्वीजरल्याण्डमा भएका सब हिमालका फोटोहरूले भरिएको एकदम राम्रो किताब थियो । यो त नरम कागजले बेरिएर तिनको दराजको घरामा परेको थियो । तिनीसँग भएको सबभन्दा बहुमूल्य वस्तु यही नै थियो । अवश्य पनि तिनी सजिलैसँग यो कुरा इन्कार गर्न सक्नेथिन् । लुसियानलाई यो दिनको निम्ति स्कूल-मास्टरले पनि तिनलाई कहिल्यै कर गर्नेथिएन् भन्ने तिनलाई थाहा थियो । तर हजुरआमाले त सिद्ध प्रेमको विषयमया कुरा गर्नुभएको थियो । प्रभु येशु आफ्नो सिद्ध प्रेमको साथमा तिनको हृदयमा वास गरिसक्नुभएको थियो । तिनले कुनै चीज

बाँकी राखेको उहाँ चाहनुहुन्थ्यो। ‘ठिकै छ,’ अनिताले अन्तमा भनिन्।

‘स्याबास!’ स्कूल-मास्टरले जवाफमा भने, र उनका आँखामा विजयको उल्लासमय चमक थियो; किनभने यी अल्प समयभित्र अनिताले एउटा ठूलो लडाइँ जितेकी थिइन् भन्ने उनले थाहा गरे। ‘जब फेरि स्कूल लाग्छ, तब त्यो किताब तिमीले मकहाँ ल्याउनू ल, र म त्यो उसलाई कक्षामा दिनेछु, अनि अरू सब केटाकेटीहरूले उसका कलाहरू देख्बेछन्।’ ‘हुन्छ,’ अनिताले भनिन्, अनि लाज मान्दै तिनले उनको अनुहारतिर आफ्ना आँखा उठाएर उनले तिनीसित रिसाए कि के हो, सो कुरा जान्न खोजिन्; तर तिनीतिर हेरेर उनी मुस्कुराए। तब ती वृद्ध स्कूल-मास्टरले तिनलाई पहिले जति माया गर्थै, उनले तिनलाई अहिले पनि त्यति नै माया गर्दा रहेछन् भनेर तिनले निश्चन्त थाहा गर्दै बिदा भइन्।

घर फर्कदा रितो खच्चर-गाडा हिउँमा घच्याक-घच्याक हुँदै उकालो लागेको थियो। फेरि घरमा पुगेपछि अनिता सिँझी चढिन् र बरण्डामा उभिइन्; तब दानिएल आफ्ना हातमा बिरालोका बच्चाहरू बोकेर आयो र तिनको छेउमा उभियो। तिनीहरूको पछिल्तर हजुरआमा भान्सा-कोठामा खाना पकाउँदै हुनुहुन्थ्यो र तिनको अघिल्तिर राम्रो घाम लागेको थियो। ‘आज बिहान त बेंसीभरि छाया नै छायाले ढाकेको थियो,’ अनिताले मनमनै विचार गरिन्; ‘तर अहिले यस घामको उज्यालोले प्रखर टल्केको छ।’ प्रभु येशु तिनको हृदयमा आउनुभएको कुरा ठीक त्यस्तै रहेछ; किनकि उहाँले तिनलाई प्रेम, ज्योति र साहसले भर्नुभएको अनुभव तिनले गरेकी थिइन्।

२०

लुसियान्लाई एउटा विचार आउँछ

लुसियान् हलुङ्गो पाइला चाल्दै उकालो लाग्यो; अनि अनिता उसको छेउमा साथमा हिँडिन्। यसअघि कहिल्यै उनीहरू स्कूलबाट घरतिर सँगै हिँडेका थिएनन्, तर अहिले त कुरा बेग्लै थियो। लुसियान्को लागि यो बिहान साहै उमाङ्गको भएको थियो। यस सम्बन्धमा किन-कसो केही नभनीकन अचानक स्कूल-मास्टरले के कुरा बताए भने - उनले बिदाको अवधिमा यस्तो सुन्दर काठे हस्तकलाको काम देखेका थिए; यसैले उनले अर्को पुरस्कार पनि दिने निर्णय गरेका थिए। सबैलाई तीन छक्क पर्यो; किनकि त्यो पुरस्कार लिन लुसियान्लाई बोलाइयो। स्कूल-मास्टरले सब नालीबेली बताउने होलान् भन्ने डर अनितालाई लागेको थियो। तर जब उनले यस विषयमा कुनै कुरा गरेनन्, तब तिनी मनमा ढुक्क भएकोले झन्डै बेहोश नै भइन्। त्यसपछि साना काठका जनावरहरूको वरिपरि सब विद्यार्थी केटाकेटीहरू वाह-वाह भन्ने गुरुप्प भेला भए। अनि याटे अनुहार भएको पियरले अरूले भन्दा ठूलो स्वरले वाफ् रे वाफ् गर्दै तिनीहरूको तारिफ गर्यो। ती

दिलो बुझाइए, यो उसको भाग्य थियो, नत्र ता उसले पक्का पनि त्यो पुरस्कार जिल्लेथिएन। सबैजनाले उसको कुरामा सही थपे। त्यसपछि सबैले उसको किताब हेर्ने मन गरेका थिए, अनि केटीहरूले चिच्च्याएर यसो भनेका थिएः ‘अचम्म! यो त अनिताको किताबजस्तै छ त!’ तब अनिताले असजिलो मान्दै कहिले उसले ‘यो अनिताकै किताब हो’ भन्छ भनेर पर्खेकी थिइन्। तर लुसियान्ले यति मात्र भन्योः ‘हो र?’ अनि कसैले नहेरेको बेलामा उसले अनितातिर झिमिकक गरी आँखाले इसारा दियो। स्कूल सकेपछि जब उनीहरू अरू सब केटाकेटीहरूको दृष्टिबाट पर पुगी एकलो भए, तब उसले त्यो किताब तिनीतिर थमायो। ‘पुरस्कार पाएर साहै राम्रो लाग्यो,’ उसले भन्यो; ‘तर यसलाई म राख्न चाहन्नै – साँच्चै हो, अहै, म चाहन्नै, अनिता। यो तिम्रो किताब हो, अनि यसलाई तिमीबाट खोसेर लिन मलाई विरक्त लाग्छ।’

अनिताले आफ्नो टाउको हल्लाइन्। ‘अहै, तिमीले नै यो राख्नुपछ्छ,’ तिनले भनिन्; ‘अबदेखि उसो यो तिम्रो किताब हो।’ ‘अँ,’ लुसियान्ले भन्यो; ‘खास गरी यो किताब हामी दुवैको हो; यसकारण मलाई लाग्छ, हामी दुवैजनाले यसलाई साझा ठान्नु राम्रो हुन्छ। मानौं, यो महिना किताब मसँग हुन्छ भने अर्को महिना तिमीसँग, त्यसपछिको महिना फेरि मसँग।’ अनिता उज्याली भइन्; किनकि तिनी साँच्चै आफ्नो किताब औधी चाह गर्थन्। ‘हुन्छ,’ अनिताले जवाफ दिइन्; ‘हरेक महिनाको पहिलो दिन हामी किताब साट्नेछौं ल।’ ‘यस मुढाको थुप्रोमा बसौं र यसलाई हेरौं न’ लुसियान्ले भन्यो। अनि उनीहरूले काठका मुढाहरूबाट हिउँ बढारेर फाले र बसेर पानाहरू पल्टाउन थाले; किनकि लुसियान्ले यो किताब पहिले कहिल्यै देखेको थिएन। ऊ हिमालहरूसँग लालायित थियो र धेरै पल्ट पर्वतआरोही किताबहरू पढेको थियो। यसैले ती हिमालहरूमाथि चढूने विभिन्न तरिका उसले अनितालाई देखायो। तातो मध्याह्नको घामले उनीहरूलाई ताप दिइरहँदा त्यहाँ सेता टाकुराहरू र नीला आकाशमनि उनीहरू धेरै बेरसम्म बसे। फोटोहरू हेर्दा उनीहरूलाई यति रमाइलो लागेको थियो कि ‘अनिता, बज्यैले भन्नुभाको, म आएर तिमीलाई भेट्न सकछु रे; अघिदेखि नै खाना तयार भएको र मैले त खाइसकें’ भन्दै गरेको

मसिनो स्वर उनीहरूको छेवैमा नआएसम्म खाना खान ढिलो भएको नै उनीहरूले भुसुकै भुले ।

त्यो त दानिएल रहेछ जो आफ्ना बैसाखीहरूमा पूरा बलले भार पारेकोले रातो र थकित भएको थियो । काम बिराएङ्गैं अनिता मुढाको रासबाट फाल हानिन् । ‘दानि !’ तिनी चिच्याएर भनिन्; ‘यति ओरालोसम्म तिमी आउनुहुँदैन । तिमी कसरी फर्केर जान सकछौ ? हामी तुरुन्तै घर जानुपर्छ ।’ उनीहरू बिस्तारै सडक उक्लन थाले, तर दानिएल एकदम थाकेको थियो । यसभन्दा अघि ऊ आफ्ना बैसाखीहरू लिएर यति टाढासम्म एकलै कहिल्यै आएको थिएन । तर उसले आफ्नी दिदीलाई अर्कोचाहिँ घुम्तीमा त देख्छु होला भनेर सोच्दै ऊ अघि बढेको थियो । आखिरमा लुसियान्ले उसलाई जुरुक्क उठाएर उसलाई बोक्यो, अनि अनिताले चाहिँ बैसाखीहरू बोकिन् । लुसियानले उसलाई घरको ढोकाको सामुसम्मै बोकेर पुस्यायो, तर कोही पनि बोलेन । एक खालको अँध्यारो छाया लुसियान् र अनिताको बीचमा आएको थियो; किनभने जति नै उनीहरूले झगडाको तानाबाना गरे पनि दानिएल अझ लङ्घडै थियो र उनीहरूको विचारमा, कुनै कुराले पनि उसलाई आफ्नो खुट्टा सद्दे हुन दिनेथिएन ।

‘मेरो खुट्टा एकदम दुख्छ,’ तिनी सिँढीमाथि चढेर दानिएललाई बोक्दै गर्दा उसले तिनलाई यसो भन्यो; ‘मलाई मेरो ओछ्यानमा राखिदेउ, अनिता !’ अनिताले उसलाई आफ्नो पलडमा पल्टाइन् र उसलाई उसका सबै बिरालाहरू ल्याएर खेल्न दिइन् । त्यसपछि तिनी बसेर आफ्नो कचौरामा आलुको चिसो सुरुवा खाइन् । बुवाचाहिँ काममा गइसक्नुभएको थियो, र हजुरआमाचाहिँ तिनलाई यति ढिलो गरेकोमा हप्काइसकेर भान्सा-कोठामा जानुभयो, जहाँ एकैछिनपछि अनिता उहाँसँग जुटिन् । हजुरआमा दूधका भाँडाहरूबाट नौनी निकाल्दै टेबिलनेर उभिइरहनुभएको थियो र अनिता उहाँलाई सघाउन लागिन् । ‘के भयो, अनिता ?’ हजुरआमाले अचानक सोधनुभयो; ‘तिमी बेखुशी देखिन्छ्यौ नि !’ अनिताले धेरै बेरसम्म जवाफ दिइनन्; त्यसपछि तिनले भनिन्: ‘बज्यै, तपाईंले भन्नुभयो, मैले प्रभु येशूलाई आफ्नो हृदयभित्र बोलाएँ भने उहाँले मलाई बदली गरेर लुसियान्लाई माया गर्ने तुल्याउनुहुनेछ,

अनि गएको हसामा यस्तै भयो। तर अहिले जब म दानिको खुट्टा यसरी बल्द्धारहेको देख्छु, र ऊ पहिले कति तगडा भएको सम्झन्छु, तब सारा दुष्ट विचारहरू फर्केर आउन खोज्छन्।'

'हो,' हजुरआमाले भन्नुभयो, 'ती किन नआउने र? तिम्रो जीवनभरि नै हरेक दिन दुष्ट, रिसाहा र स्वार्थी विचारहरूले तिम्रो हृदयको ढोकामा ढकढकाउन आउँछन्, र फेरि भित्र पस्न खोज्छन्। तिनलाई आफ्नो बलले धकेल्ने कोशिश नगर। प्रभु येशूलाई विन्ती गर, उहाँले तिमीलाई सहायता गरून् र तिमीलाई आफ्नो प्रेमले भरिदिउन्। हरेक दिन आफ्नो पवित्र बाइबलमा प्रभु येशूको प्रेमको विषयमा पढ़; तब तिमीले आफ्नो हृदय यस प्रेमले पूरा भरिराख्न्यौ भने त्यहाँ ती दुष्ट विचारहरूको लागि बस्ने कुनै ठाड़ नै रहनेछैन।' 'खास गरी पवित्र बाइबलमा कहाँनेर?' अनिताले सोधिन्। 'बाइबलभरि नै,' हजुरआमाले जवाफ दिनुभयो; 'प्रभु येशूको जीवनका सब घटनाहरूमा ध्यान दिएर आफ्नै निम्ति पढ़, र उहाँले सारा जाति-जातिका मानिसहरूलाई कसरी प्रेम गर्नुहुन्थ्यो, यस सम्बन्धमा विचार गर; अनि याद राख: तिमीले प्रभुलाई आफ्नो हृदयभित्र बोलाउँदा त्यही प्रेम तिम्रो हृदयभित्र आयो।'

'हो,' अनिताले जवाफ दिइन्, र मनमनमा तिनले यसो विचार गरिन्: 'आज नै म यसो गर्न शुरु गर्छु; अबदेखि हरेक दिन म विहानै उठ्दा प्रभु येशूले कसैलाई प्रेम गर्नुभएको एउटा खण्ड पढ्छु।'

लुसियान् पनि सोच्दै-सोच्दै घर गएको थियो। थकित भएको दानिएललाई देख्नाले उसलाई खिन्न बनाएको थियो। अनिताको लागि त सब मिलेको थियो; किनकि जुन कुराहरू अनिताले बिगारेकी थिइन्, तिनले यी सब गल्ती मिलाएर ठीक पारेकी थिइन्, तर उसले त कहिल्यै पनि दानिएलको खुट्टा ठीक पार्न सक्दैनथियो। अनिताले उसलाई किन क्षमा गरेकी होलिन्, र तिनी कसरी यति फरक भएकी होलिन्? भन्दै उसले सयाँ चोटि प्रश्न गर्यो। शुरुमा त उसलाई के लागेको थियो भने - उसले तिनलाई हिउँमा भेट्टाएको कारणले यसो भएको थियो; तर अहिले उसलाई थाहा भयो: होइन, त्योभन्दा बढी भएको हुनुपर्थ्यो। अनिताले प्रभु येशूको निम्ति आफ्नी हृदयको ढोका खोलेकी कुरा गरेकी थिइन्; अनि हजुरआमाले प्रभु येशूको प्रेमले स्वार्थी र निर्दयी

भावहरू कसरी बदली दिन्छ, यस विषयमा केही कुरा बताउनुभएको थियो। माथि पहाडे बूढाले पनि कृपा र क्षमादानको विषयमा कुरा गरेका थिए। जे भए पनि, हृदयको ढोका खोल्ने कुराले अनितालाई निकै बदली गरेको थियो। तिनी त साहै घमण्डी र अरूलाई क्षमा नदिने खालकी थिइन्; तर अहिले आएर तिनी नम्र र दयालु भएकी थिइन्। यस कुराले प्रभु येशू केवल धेरै वर्षअघि बाइबल-कथाहरूमा जिउनुभएको व्यक्ति हुनुहुन्न रहेछ, तर अहिले पनि काम गर्ने साँचो प्रभु हुनुहुँदो रहेछ भनेर सोच्न लुसियानलाई बाध्य बनायो।

ऊ बिस्तारै हिँडिरहेको थियो, तर ऊ झण्डै-झण्डै घरमा पुगिसकेको थियो। बीस मिनेटअघि, जब ऊ र अनिता सँगै मुढाको थुप्रोमा बसेका थिए, त्यस बेला आकाश नीलो र वातावरण शान्त थियो, तर अहिले हिमालहरूको पछाडिबाट ठूला-ठूला बादलहरू थुप्रिरहेका थिए, र एउटा चिसो सिरेटो हुत्तिन थालेको थियो। ‘हिउँ ल्याउने बतास बहाँदैछ,’ लुसियान्ले मनमनै भन्यो; ‘आज राति एउटा आँधी चल्नेछ।’ गाईहरू अधीर हुँदै उल्लेर आएको हुरीको सुसावटमा आ-आफ्ना ठाउँमा थपथपाइ रहेका थिए। लुसियान् फटाफट ढोकाबाट भित्र पस्यो र आफ्नी आमाकहाँ सामेल भयो, जो खाना खाँदैथिइन्। ‘यता आऊ,’ उसकी आमाले भनिन्; ‘तिमी ढिलो भयौ। आज मध्यदिनदेखि साँझसम्मको कक्षा नभएकोमा मलाई खुशी लाग्छ; किनभने धुम्म बादल लागिराखेको छ, अनि मेरो विचारमा, चाँडै हामी आँधीको बीचमा छौं; तिमीसँग भएको त्यो किताब के हो नि?’ ‘यो एउटा पुरस्कार हो,’ लुसियान्ले जवाफ दियो; ‘मैले कुँदेर बनाएको काठको कलाको खातिर स्कूल-मास्टरले यो मलाई दिएको; मैले बिदामा कुँदेको कुनै थोक उनले देखेकोले।’ ‘ओह, उनले यसो गरेको कति राम्रो!’ उसकी आमाले भनिन्; ‘के उनले त्यो टुक्राटुक्रा भएको अर्कोचाहिँको बारेमा थाहा पाए त?’ ‘हो,’ लुसियान्ले जवाफ दियो, र कुरा अन्तै मोड्यो। असजिला प्रश्नहरूको जवाफ दिन ऊ चाहाँदैनथियो। ऊ अनिताको कुरा गुप्य राख्न खोज्दैथियो।

एउटा फैलाइएको पत्रिकामाथि निहुरेर कुनै काठको टुक्रा चोइट्याउँदै ऊ बैठक-कोठामा बस्यो। उसकी आमा भान्सा-कोठामा

बसेर इस्त्री लगाउँदैथिइन्; ऊ एकलै थियो। उसका विचारहरू फेरि अनितातिरै फर्केर जाँदैथिए। ‘मैले प्रभु येशूलाई हृदयभित्र बोलाएँ,’ योचाहिं अनिताको भनाइ थियो, र हजुरआमाले यस सम्बन्धमा पवित्र बाइबलका केही पद पढ्न लगाउनुभएको थियो। शायद उसले यी पदहरू भेट्टाउन सक्नेथियो होला। किनकि ती पद फेरि पढ्न उसलाई खूब मन लागेको थियो।

दराजनेर गएर उसले धुलाम्मे पुरानो बाइबल झिक्यो। उसकी आमाले प्रायः बाइबल पढ्दिनथिन् र जति उसले यस विषयमा स्कूलमा सिकेको थियो, उसलाई त्यति नै थाहा थियो। उसको विचारमा, हजुरआमाले पढ्न लगाउनुभएका पदहरू यतै कतै किताबको अन्तिमतिर थिए क्यारे। ऊ सरसरी हेदैं गयो, अनि प्रभु येशूको सुसमाचारका पुस्तकहरू भेट्टायो, जहाँ उसले स्कूलमा सुनेका कथाहरू उल्लेख गरिएका थिए, जस्तै उहाँले कसरी अन्धाहरूलाई देखे बनाउनुभयो, कोरीहरूलाई निको पार्नुभयो र मरेकाहरूलाई जीवित तुल्याउनुभयो। अँ, उहाँले एउटा लङ्घडा मानिसलाई हिँड्ने बनाउनुभएको घटना समेत त्यहाँ उल्लेख थियो। ठीक छ, प्रभु येशू आज पनि साँचै जीवित हुनुहुन्छ भने र अनिताको हृदय बदल्नुभएको थियो भने अवश्य उहाँले दानिएललाई पनि हिँड्ने तुल्याउन सक्नुहुनेछ।

एउटा फुच्चे केटो हुँदा देखि नै लुसियान्ले कहिल्यै प्रार्थना गरेको थिएन; कहिलेकहीं मात्र उसले आमाको सामु प्रार्थना गरेको थियो। तर अहिले ऊ गाईको गोठितर फुत्त निस्क्यो र छिटो-छिटो बुझगलतिर चढेर त्यही ठाउँमा घुँडा टेक्यो, जहाँ अधिल्ला महिनाभरि ऊ लुकेको थियो र नमीठोसँग रोएको थियो। प्रभु येशूको निम्ति हृदयको ढोका खोल्नु भनेको के हो, सो उसले अझ बुझेको थिएन, तर परमेश्वर नजिकै हुनुहुन्छ र उसको प्रार्थना सुन्नुहुन्छ भनी उसले अब विश्वास गर्न्यो। तब उसले आफ्नो सारा हृदयले यसो भन्दै प्रार्थना गर्न्यो: जसरी पवित्र बाइबलको समयमा परमेश्वरले मानिसहरूलाई निको पार्नुभयो, त्यसरी नै उहाँले अहिले दानिएललाई निको पार्नुभएको होस्, र उसलाई फेरि राम्ररी हिँड्ने बनाइदिनुभएको होस्। ऊ त्यहाँ निकै बेरसम्म बसिरह्यो, त्यसपछि ऊ तल झेरेर गाईहरू दुहुयो। दूधले

भरिएका बाल्टीहरू लिएर ऊ पारि घरमा पस्न खोज्ने विचारले जब उसले गोठको ढोका खोल्यो, तब हुरीले हुत्याएको, तेस्रो आइलागेको हिउँले उसलाई झण्डै पछार्थ्यो। साँझ परेको बेलामा चिन्तित भएकी उसकी आमा इयालबाट बाहिर हेदैथिइन्। ‘साँच्चिकै ठूलो आँधी चल्दैछ,’ उनले भनिन्; ‘आँधी चल्दा बाल्ने लालटिन लिएर तिमी दिदीलाई भेट्न जाऊ; कति छिउँ आँध्यारो भएको छ!’ तर त्यही घडी नै ढोका ध्वाङ्ग खुल्यो, र आफ्नो टाउकोमा जमेको र आफ्नो कोटभरि टाँसेको हिउँ लिएर आएको मेरी ढोकानेर स्वाँ-स्वाँ गर्दै र हाँस्दै उभिइन्। ‘बाफरे! उकालो आउँदा त हुरीसँग कस्तो लडाइँ भयो!’ स्वर रोकदै-रोकदै भनेर उनले आफ्ना चिसा कपडाहरू टकटकचाइन् र आफ्ना जुत्ता फेरिन्; ‘म खूब थाकें। लुसियान्, तिमी किन लालटिन लिएर मलाई भेट्न आएनौ? आमा, के खाना तयार छ? मलाई खूब भोक लागिराखेको छ।’

उनीहरू टेबिलमा बसे; राता न राता गाला भएकी मेरीचाहाँ खूब खुशी भई परर बोलिरहेकी थिइन्। ‘आज मेरो कस्तो दिन थियो!’ उनले ठूलो स्वरले कराउँदै भनिन्; ‘दिनभरि नै मानिसहरूले होटेलमा आवत-जावत गरिरहेका थिए। यस्तो मौषममा तिनीहरूले कुनै हिउँदै गतिविधि गर्न पाउनेछैन्, विचराहरू! मेरो त खुट्टाहरू नै झर्ला जस्तो भएको। तर साँझमा मैले राम्रो बक्सिस पाएकी छु नि। हेर्नुस, आमा!’ उनले एउटा सिक्का थुतेर आफ्नी आमालाई थमाइदिइन्। खुशीले दङ्ग परेकी आमा मोरेलले त्यो लिइन्। आसपासका अरू छिमेकीहरूलाई जस्तै उनलाई पनि आफ्ना थोरै बारीबाट जीविका चलाउनु गाहो भइरहेको थियो; मेरी आफ्नो तलब घरमा ल्याउने गर्थिन्। उनी एउटी राम्री केटी थिइन्। ‘यो सब कसले दियो, तिमीलाई?’ आमाले सोधीखोजी गरिन्। ‘अहो, बडा गजबका मानिसले!’ भन्दै मेरी कराइन्, ‘अनि मेरो ख्यालमा, उनको नाम खूब चलेको पनि हो। खाना खाने बेलामा मालिक्नीले उनको बरेमा मलाई बताउँदैथिइन्। उनी एकदम निपुण डाक्टर हुन्; हाड भाँचिएकाहरू प्रायः सबलाई उनले निको पारिदिन सक्छन् रे। लेमो-तालनेर उनकै अस्पताल छ; उनीकहाँ सारा

स्वीजरल्याण्डबाट नै मानिसहरू जान्छन्, र उनले तिनीहरूलाई निको पारिदिन्छन् रे।'

उत्तेजित भएको लुसियान्को घाँटीमा निल्ल लागेको गाँस अड्कियो। ऊ टेबिलमा हात टेकेर मेरीतिर ठाउँ सस्यो। 'मेरी!' ऊ बोल्न थाल्यो; 'के उनले सानो दानि बर्नियरलाई निको पार्न सक्नेथिए?' झसझ छुँदै मेरीले ऊतिर आँखा तरेर हेरिन्। लुसियान् अझ पनि दानि बर्नियरको विषयमा चिन्ता गर्दैथियो भन्ने उनलाई थाहै थिएन। 'त्यो मलाई थाहा छैन,' उनले दयालु स्वरमा जवाफ दिइन्; 'दानिलाई लगेर डाक्टर गिभेलाई देखाउन चाहेमा उनीहरूले उसलाई लेमो-तालमा भएको अस्पतालमै लैजानुपर्छ। तर यसो गर्न उनीहरूसँग कहिल्यै पैसा नै हुँदैन। यस्ता नाम चलेका मानिसहरूले ठूलो-ठूलो शुल्क लिन्छन्, लुसियान्; मेरो सोचाइमा, बर्नियरका सबै गाईहरू एकैमुष्टि गरेजति नै।' तल तालनेर! ? लुसियान्ले कहिल्यै आफ्नो बोंसी छोडेको थिएन; उसलाई यो त संसारको पल्लो पट्टिजतिकै टाढा लाग्दथ्यो। उसले फेरि एकपल्ट यसो भन्दै आफ्नी दिदीलाई सोध्यो: 'तर मेरी, के भोलि बिहान उनीहरूले उसलाई होटेलमा लैजान सक्दैनन् र?' 'उनी त सबैरैको रेलमा हिँडैछन्; उनका सबै गुन्टासामानहरू आज राति नै तल झारिएका थिए।' 'तर मेरी, के उनीहरूले उसलाई आज राति नै लान सक्दैनन्?' मेरी उसको खातिर दुःखित भइन्, तर यसो भन्दै जवाफ दिइन्: 'पकै पनि लान सक्दैनन्, लुसियान्! यस्तो आँधीमा कसले एउटा सानो बालकलाई बाहिर लान्छ र? अन्तिम रेल घण्टौअघि नै छुटिसक्यो। अनि यस्तै रातमा भन्ज्याङ्गको सङ्क बन्द हुन्छ। अहँ, त्यो गल्छी पार गर्न असम्भवै छ। यो कुरा छोडेर, मैले तिमीलाई भनिसकें, उनीहरूसँग पैसा छैन। दानि बर्नियरको विषयमा चिन्ता गर्न छोडिदेउ, लुसियान्! उसलाई चोट पुर्याउन तिम्रो मनसाय थिएन नै; अनि ती बैसाखीसित खच्चाड-खच्चाड हिँडन र आफ्नी हजुरआमाबाट खूब पुलपुलिन पाउँदा ऊ खुशी छ।'

लुसियान्ले अरू केही भनेन; तब उसकी दिदीचाहिँ अरू पाहुनाहरूको विषयमा गफ गर्दैगइन्, तर लुसियान्ले एक शब्दसम्म पनि सुनेन। गर्न लागेको कुरामा उसले आफ्नो मन पक्का बनाइसकेको

थियो, तर उसको बाटोमा तीनटा ठूला बाधा थिए। डाक्टरलाई दिनुपर्ने शुल्क धेरै थियो, र लुसियान्‌सँग एक पैसा थिएन। उसका विचारहरू पहाड़े बूढ़ातिर उड़े। उनीसँग प्रशस्त पैसा थियो; त्यो पैसा दिनको लागि उनलाई मनाउन सके त ...। गल्छी पार गर्ने बाटो शायद बन्द भएकै थियो। कम्तीमा उसले भन्ज्याड काट्ने कोशिश गर्न सक्नेथियो। अनि यस प्रयासमा ऊ असफल हुँदो हो त उसले सकेसम्म गर्ख्यो भनेर आफैलाई मनाउन सक्नेथियो। के दानिएललाई हेर्न ती डाक्टर आउनेथिए? के उनले त्यो रेल छाइनेथिए, जसले उनलाई लेमो-तालमा भएको आफ्नो प्रख्यात अस्पतालमै पुस्याउँथ्यो? के परिचित नभएको एउटा केटोसँग स्थानीय रेल चढेर उनी एउटा कृषकको बिरामी छोरालाई हेर्न यस्तो आँधीमा पहाड़ चढ्नेथिए र? यी बाधाहरू विचार गर्दा सब कुरा असम्भव देखिन्थ्यो; तरै पनि उनी दानिएलकहाँ आउनेथिए भन्ने एउटा दिनो आशाचाहिँ रहेको थियो: मेरीको भनाइअनुसार उनी एउटा असल मानिस हुँदा रहेछन्। ‘मैले त आफ्नो खाना खाइसकें, आमा,’ लुसियान्ले भन्यो; ‘म माथि चोटामा जाँदैछु ल।’